

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, L. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per 954—1930.
Trib. Timișoara.
Redactor resp.: Dr. VÁRNAY ELEMÉR

Ujabb bonyodalmak

fenyegetnek azokon a frontokon is, melyeket eddig semlegeseknek neveztünk. Anglia kiterjesztette a tengeri zárlatot és néhány nap óta nemcsak azokat a hajókat tartóztatja fel, melyekről úgy gondolja, hogy a német birodalom részére szállítanak nyersanyagokat, hanem azokat is, melyekkel a németek juttatják el exportáruikat semleges országokba. Amíg kisebb országokkal történt ez — már pedig a háború kezdete óta állandóan kísérték semleges hajókat az angol kikötőkbe, ahol heteken át veszteltek megvizsgálás ürügye alatt — az ügy diplomáciai jegyzékváltásokkal intéződött el. A semleges államok tiltakoztak, az angolok pedig magyaráltak és ha az érdekelt semleges ország nem is elégedett meg a magyarázattal, nem tehetett semmit, mert a hatalmas brit impériummal állott szemben. Most azonban változott a helyzet. Németország az Olaszországgal létesített kereskedelmi megállapodás alapján szén szállított Itáliába, ami megfelelt Németország és Olaszország gazdasági érdekeinek is. Olaszországnak szüksége van a német szénre, Németországnak pedig szüksége van részben az olasz pénzre, részben pedig az olasz árukra. Ez a cserekereskedelem normális mederben folyt mindaddig, míg Angliának eszébe jutott, hogy ő maga is szállíthatna Németország helyett Olaszországnak. Miért értékesítse a német birodalom szénét, amikor ezt a hasznát Albion vághatja zsebre? Olaszországnak azonban, hogy megmaradjunk a kereskedelmi kifejezéseknél, jobban konveniant a német szén és annak szállítási feltételei, mint az angol ajánlat. De háború van, tengeri zárlat van, hajósüllyesztések vannak, minden van, csak nemzetközi jog nincsen. Helyébe lépett az erőszak, az ököl joga. Olasz hajók elindultak a német szénre és az angol hadihajók lesben állva, sorban angol kikötőkbe viszik azokat, ahol a szén elkobozzák. Olaszország tiltakozott, Anglia kijelentette, hogy baráti szellemtől áthatva, megvizsgálja a tiltakozó jegyzéket és szintén baráti szellemben megadja majd a választ. A válasz elutasító lesz és most már csak arról van szó, hogy miként csinálják meg az indokolást úgy, hogy az kifejezésre juttassa a baráti szellemet. Kitalálták ezt is, mint arról a legújabb jelentések beszámolnak. Angliának nincsen semmi kifogása Olaszország ellen, nem is akarja megfosztani a német széntől, de azt nem tűrheti, hogy Németország szállítson egy semleges államnak. Anglia a német birodalom ellen alkalmazza a tengerzár és ez lehetetlenné teszi számára, hogy a német kiviteit megengedje. Semmi kifogása az olasz bevétel ellen, csak a német kiviteit nem tűri. Mintha a kétő nem lenne ugyanaz. Megengedem, hogy egyél, csak ennivalót nem adok; megengedem, hogy élj, csak a levegőt zárom el előled. Ezt jelenti a diplomácia nyelvén a legújabb szigorított angol tengerzár. És azt is jelenti a baráti szellem, hogy felajánlják a német szén helyett az angol szénét. És itt bújik ki a szög a zsákból. Üzletről van szó. Az olaszok vásároljanak tőlünk szénét. Az olasz pénz egy kissé felíríthatja az angol kasszáját, melynek aránya nagyrésztben Amerikába volt kénytelen vándorolni és ma már a közös angol-francia gazdálkodás segítségével a francia arany támogatja a fontot. Talán nem is nagyon izgatna ez az angol-olasz ellentét, ha csak kettőjükre maradna korlátozva. Azonban attól félünk, hogy az ügyet nem sikerül diplomáciai jegyzékváltásokkal elintézni és az olasz hajók lefoglalásának, a szén elkobzásának súlyosabb következményei is lehetnek és egyik ma még semleges államnak sem közömbös, hogy az eddigi európai háború elszigetelten maradhat-e, vagy újabb nagyhatalom is belesodródhatik. Emlékezzünk a világháború idejéből, hogy miként növekedett a lavina napról-napra az újabb és

Az angolok eddig hét olasz hajó szénrakományát kobozták el

Anglia hajlandó a lefoglalt szenet eladni bármelyik semleges államnak
A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Rómából jelentik: A szerda reggeli olasz lapok első oldalán foglalkoznak a brit hatóságok intézkedésével, amelynek következtében **hét olasz szénszállító hajót feltartóztattak.** Ezek az intézkedések — írják az olasz lapok londoni tudósítói —, súlyosbítják a angol-olasz ellentéteket. Londonban nem akarták tudomásul venni, hogy előre nem látott esemény bekövetkezéséről van szó, miután a rendkívüli hideg időjárás miatt az olasz hajók március elseje előtt nem hagyhatták el a kikötőt.

Londonból jelentik: A már közölt két olasz hajón kívül az angol ellenőrző hajók újabb két olasz hajót, az Axirteát és a Numideát is elfogták és ezeket is az angol dugarú ellenőrző kikötőkbe irányították. Ezek a hajók kívül Rotterdamból még négy hajó indult el, az Integritia, a Lemien, a Saulnigi és Iskia. A Rotterdami kikötőben még hat olasz szénszállító hajó tartózkodik.

Londonból jelentik: A délelőtti órákban egy 7000 tonnás olasz hajó futott be szénrakományával az egyik angol ellenőrző szolgálatot teljesítő kikötőbe. Ez volt a hetedik olasz hajó, amely angol ellenőrző kikötőbe futott be Németországból származó szénrakományával. A többi olasz hajó a közeli órákban érkezik meg az ellenőrző állomásokra.

Londonból jelentik: A Times arról számol be, hogy rövidesen ismét lehetséges az olasz-angol tárgyalások megindulása a szénszállításokkal kapcsolatban. A lap rámutat arra, hogy Anglia elegendő hitelt bocsát Olaszország rendelkezésére, hogy a Németországból szállított szenet angol szénrel helyettesítse. A News Chronicle rámutat arra, hogy a keddi nap folyamán azok az olasz hajók, amelyek Németországból szállítottak szenet, a dawni ellenőrző kikötőben nyertek ideiglenes elhelyezést.

Londonból jelentik: A kora reggeli órákban még nem rakták ki annak a hét olasz hajónak

szállítmányát, amelyeket angol hadihajók kísérték a dugarú ellenőrző állomásra, azonban a kirakodás a mai nap folyamán feltétlenül meg fog történni. Az angol sajtó barátságos megoldás reményének hangoztatásával újból kiemeli, hogy Anglia könnyíteni akar Olaszország szénellátási nehézségein. Az angol lapok leszögezik:

1. A dugarúként eladott szenet bármely semleges hatalom megveheti, tehát Olaszország is.

2. Anglia kész a vételárat hitelezni, az ellenérték kérdésének megoldása tehát nem sürgős.

3. Az összes függő kérdésekről szükségképpen tartandó tárgyalások keretében ez a probléma is közös megegyezéssel intézhető el.

Londonban meg vannak győződve arról, hogy Halifax lord külügyminiszter rövidesen megbeszélést kezd Bastianini londoni olasz nagykövettel valamennyi idevágó kérdéssről.

Párisból jelentik: A francia lapok a német szenet szállító hajók feltartóztatásáról írnak. A Petit Parisien ismétli, hogy nem barátságosan lépésről van szó Olaszországgal szemben, hanem olyan intézkedésről, amelynek célja, hogy Németországot megfosszák a devizáktól.

A L'Ordre szerint a német külkereskedelem meggátolása olyan fegyver, amelyet a szövetségesek nem nélkülözhetnek.

A L'Oeuvre véleménye szerint remélhető, hogy a konfliktus békésen megoldódik és

Berlinnek nem fog sikerülni Olaszországot ellentétes magatartásra bírni a szövetségesekkel szemben.

A Populaire rámutat arra, hogy Nagy-Britannia és Franciaország élethalálharcot folytatnak azért, hogy Európáról elhárítsa a fenyegető veszélyt. Az a tény, hogy Anglia előzőleg három hónapig várt, igazolja, hogy nem viseltetik ellenséges érzelmekkel Olaszország iránt.

Három új román zsebtorpedóhajó utban Constanta felé

Az új típusu miniatűr cirkálókat Angliában készülték és a Szajján keresztül hajóztak Párisba

Párisból jelentik: A Paris Soir első oldalán foglalkozik a három román zsebtorpedóhajó Párisba érkezésével. A három hadihajó Angliából érkezett és utban van Constanta felé Marsellen keresztül, a francia fővárosra át. Ez a híradás misztikusnak látszik és ennek ellenére a három román zászló alatt haladó román hajó jelenleg Párisban, a Szajján horgonyoz. Kétségtelenül egyedülálló esemény ez a történelemben, amikor a három hadihajó a francia csatornákon át ér el a Földközi tengerre. A Viforul, a Vijelia és a Viscolul hármas ikrek, amelyeket az angolok miniatűr páncélos hajóknak neveznek. A lap

ezután leírja a három hadihajó technikai berendezését és megállapítja, hogy torpedó és gránátkilövő készülékeik, gyorsaságuk, gépfegyvereik tökéletes biztonságot nyújtanak a repülőgépek támadásaival szemben és veszedelmes fegyvert képeznek az ellenség számára. Ilyen hajórajjal is rendelkezik Anglia és a három román hadihajó február 25-én hagyta el Portsmouthot, majd Havreba érkezett és a Szajján egészen Párisig jutott el. A hadihajók néhány nap múlva folytatják útjukat a francia csatornákon és a Földközi tengeren keresztül Constantaig. (Rador.)

újabb hadüzenetek révén. Ma ugyan divatos hadiállapot nélkül háborút viselni, de nagyon gyenge vigasz a hősi halottaknak kiszemelt polgárok részére, hogy a nemzetközi szokásoknak eleget tettek-e, vagy sem, mielőtt nekik szabad a névtelen hősök óriási számát szaporítani. Bármilyen

súlyosnak is tessék még ma az olasz-angol konfliktus, remélnünk kell, hogy találnak valamilyen megoldást, amely megkíméli a további milliókat a háborús megpróbáltatásoktól. A profitéhsége Albionnak nekünk nem éri meg egyetlen ember életének áldozatát sem.

Sikeres német támadás a nyugati front angol része ellen

A német tengeri haderő főparancsnokának érdekes nyilatkozata. Nagybritannia a polgári lakosság ellen is háborút visel. Az eddigi szárazföldi hadműveleteknek még nincsen látható eredményük

A Ráder hírszolgálati ügyműködés jelentése

Berlinből jelentik: Raeder vezértengernagy, a német tengeri haderő főparancsnoka interjú adott az egyik amerikai rádiótársaság riporterének és ennek során többek között kijelentette, hogy miután Anglia egész Németország, tehát a polgári lakosság ellen is viseli a háborút, Németországnak joga van ugyanazokkal az eszközökkel megakadályozni a brit tervet. Németország ugyanazokat az árucikkeket tette dugárú listára, amelyekre vonatkozóan Anglia hasonlóan járt el.

Nagybritannia nemcsak, hogy a polgári lakosság ellen is háborút visel, de katonai műveleteibe belevonja saját polgári lakosságát és kereskedelmi flottáját. Az angol birodalom kereskedelmi hajói fel vannak fegyverezve és hadihajók kíséretében teszik meg útjaikat. Még a parti halászbárkák is katonai szolgálatot végeznek, amennyiben órhajózársra és aknaszedésre használják fel őket.

Elvi különbség van a német és az angol módszer között — mondotta a német hajóhad főparancsnoka. Németország minden hajóját a hadiflotta keretébe sorozta és a kereskedelmi hajók segédcirkálói minőségben vannak, de a német hadilobogót viselik és személyzetük minden tagja katona és így a haderőhöz tartozik. Angliában ennek éppen az ellenkezője történik, mert felhasználják a polgári matrózokat, de ugyanakkor amiatt panaszkodnak, hogy védtelen kereskedelmi hajókat támadunk meg.

A nemzetközi jog, valamint a londoni egyezmény szerint csak a békésen viselkedő hajókat nem lehet megtámadni, ilyen hajók azonban nem léteznek a brit tengerészetben. A semlegesek nem a német intézkedések miatt szenvednek károkat, hanem éppen a brit tengernagyi hivatal eljárása folytán.

RAEDER TENGERNAGY AZ ANGOL ELJÁRÁS JOGTALANSÁGÁRÓL

Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy a háborús feleknek nem kellene-e tiszteletben tartani a nemzetközi jognak a semlegesekre vonatkozó szakaszait, Raeder vezértengernagy azt válaszolta, hogy a semlegeseknek ténylegesen semleges magatartást kell tanúsítaniuk, míg a hadviselők tiszteletben kell tartásuk a semlegesek jogait.

Igy viselkedett az Altmark kapitánya, aki a legénységgel együtt sikeresen tudott volna védekezni, már csak azért is, mert a német hajón 400 angol hadifogoly tartózkodott.

Az amerikai újságíró megjegyezte, hogy nézetkülönbségek merülnek fel amiatt, hogy a semlegesek hajózási szabadságát megszigorították. A német tengernagy erre vonatkozóan így válaszolt:

Az angol eljárás jogtalanságát legjobban bizonyítja az, hogy Roosevelt megtiltotta az amerikai hajóknak az Anglia körüli veszélyes vizeken való hajózást. Amíg Nagybritannia az eddigi módszerek alapján visel háborút, nem lehet mentesség a semleges hajók számára a háborús vizeken és mindezért az angol kormány felelős — fejezte be nyilatkozatát a tengernagy.

Washingtonból jelentik: A Havas távirati iroda közli, hogy Raeder vezértengernagy az egyik amerikai rádiótársaság riporterének tett nyilatkozatát az amerikai lapok minden kommentár nélkül közlik. Amerikai politikai körökben Raeder nyilatkozatát annak az óhajnak tudják be, amit Welles berlini látogatása során már kinyilvánítottak, hogy a német birodalom az Egyesült Államokkal való kapcsolatainak megjavítására törekszik. Ugyanezek a politikai körök azonban hozzáfűzik, hogy az a tény, amely szerint Németország minden semleges hajót, amely a szövetségesek által végrehajtott ellenőrzést végző kikötők felé halad, ellenséges cselekménynek tekintik, rendkívül sokat levon a megnyugtató biztosítékok súlyából.

NÉMET KÜLÖNÍTMÉNY TIZENHAT ANGOL FOGLYOT HURCOLT EL A FRANCIA ÁLLASOKBÓL

Berlinből jelentik: A német hivatalos jelentés a következő: A keddi nap folyamán egy német felderítő különítmény Herzigből délre 16 angolt ejtett foglyul francia területen. Hajnalban a német különítmény átvágtatta magát a francia drótakadályokon és megtámadta a francia állásban lévő angol előőrsöket. A harc ember-ember ellen folyt le és élénk tüzelés után az angolok megadták magukat és a németek egy őrmestert és 15 katonát foglyul ejtettek.

Párisból jelentik: A francia hivatalos jelentés hangoztatja, hogy a késő esti órákban helyi jellegű tüzéri tüz volt, ezenkívül éjszaka a járőrök tevékenykedtek.

Párisból jelentik: A nyugati hadszíntér legjelentősebb eseménye az a német előőrs-támadás volt, amelyet a Moseltől keletre, egy angol csapatok által megszállva tartott állás ellen folytattak le. A front többi szakaszán tegnap általában nyugalom volt. Az angolok elleni támadást erős tüzéri tevékenység készítette elő. A német gyalogságot üteg-osztagok követték és a német messzehordó ágyúk az angol állás mögött zárótüzet vontak, hogy a visszavonulást, valamint az előretolt állásnak nyújtandó segítséget megakadályozzák. A francia és angol tüzéri erőteljesen avatkozott be a támadásba, amelynek során

A lengyel miniszterelnök optimista nyilatkozata

Párisból jelentik: Sikorsky tábornok, lengyel miniszterelnök nyilatkozott a Pat-ügynökség tudósítója előtt. Kijelentette, hogy a lengyel kormány és az angol-francia kormány között már létrejött katonai és politikai egyezményeken kívül márciusban még egy egyezmény jön létre Angliával a nehéz bombázó repülőgépek rendelkezésre bocsátása ügyében.

A háborút a győzelemig folytatjuk, — mondotta — és a lengyel nép méltó helyet foglal majd el a szabad nemzetek soraiban. A lengyel népnek a jövőben is teljes szolidaritásban kell lenni a szövetségesekkel a győzelem biztos reményében. A lengyel államrendszert a jövőben szabad és demokratikus választások alapján fogjuk eldönteni a lengyel nép által. Az a csapás, amelyet a Szovjet mért a lengyel népre, megdöntötte azokat az elveket, amelyeket Moszkva állandóan hirdetett és amelyek arról szólnak, hogy a nemzeteket szabadabbá teszi. Ennek különben a Finnország elleni orosz háború is a legjobb bizonyítéka. A szovjet megszállás alatt levő lengyel nép sorsa a nyomorúság és a paraszteké pedig a földjeik elvesztése.

A nemzetközi helyzetről is megemlékezett a lengyel miniszterelnök és kijelentette, hogy a szövetségesek napról-napra jobban állnak. Mindennek ellenére készen kell lenni a hosszú háborúra és a lengyel nép kötelessége, hogy bizonnyal a végső diadalban.

ROOSEVELT NEM NEVEZ KI ÚJ NAGYKÖVETET BERLINBE

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy nincsen szándékában új nagykövetet kinevezni Berlinbe és hogy eddig nem kapott semmiféle értesítést arról, mintha a Német Birodalomnak szándékában lenne nagykövetét Washingtonba visszaküldeni. Az elnök ezután megcáfolta azt a hírt, hogy tárgyalásokat folytatott Costa Rica, Panama és Columbia államok képviselőjével ezen államok repülőbázisainak amerikai gépek által a Panama-csatorna megvédése érdekében való használatáról.

LEZÁRTAK A LUXEMBURGI-FRANCIA HATÁRT

Brüsszelből jelentik: Luxemburgban ma hajnalban lezárták a francia határ felé vezető utakat. A főbb utakon beton- és acéltorlaszokat emeltek és beszüntettek minden közlekedést.

SVAJCI LAP MÉRLEGE A HATHÓNAPOS HÁBORÚRÓL

Bernből jelentik: A Gazette de Lausanne hadikronikása a háború első hat hónapjának mérlegét közölte. A szárazföldön a hadviselő felek arra szorítottak, hogy hadseregeiket előkészítsék és készleteket gyűjtsenek.

Az erőfeszítéseknek egyelőre még nincsenek látható eredményei. Az idő azonban úgy látszik, a szövetségeseknek kedvez, mert ezek nagyobb emberanyaggal, valamint jelentősebb nyersanyaggal rendelkeznek és ők uralkodnak a tengereken is. A tengereken a németek ragadták magukhoz a kezdeményezést, mert még a háború kitörése előtt tengeralattjárókat indítottak el.

az angolok két halottat, néhány sebesültet és foglyokat vesztek. Az éjszaka folyamán a kedvezőtlen időjárás ellenére, több repülőgép felderítő utat végzett ellenséges terület felett. Angol gépek ismét átrepültek a német öböl felett, míg a francia pilóták a Rajna balpartja mentén végeztek felderítő repüléseket.

TEVÉKENYSÉG A TENGEREN

A Llyod Steamer hajóstársaság tulajdonát képező Mirjam nevű angol hajó, amelyet február 29-én német repülőgépek támadtak meg az Északi-tengeren, szerdán befutott a kikötőbe.

Egy holland tengeralattjáró, amely a „11” számot viselte, összeütközött egy vontatóhajóval. Az összeütközés következtében a tengeralattjáró két perc alatt elsüllyedt. A tengeralattjáró fedélzetén tartózkodó néhány matróz úszva menekült meg.

A BELGA-NÉMET REPÜLŐINCIDENS A BRÜSSZELI KAMARÁBAN

Brüsszelből jelentik: A kamara tegnapi ülésén Cauwelaert elnök megemlékezett Henrard repülőfőhadnagy hősi haláláról, aki az elmúlt napokban egy német repülőgéppel folytatott harc során elesett. Az elnök hangsúlyozta, hogy Belgium semlegességét igen gyakran megsértik a német repülőgépek.

Pierlot miniszterelnök közölte, hogy a belga kormány anyagi, de főleg erkölcsi kártérítést kíván abban a tekintetben, hogy a belga jogokat tiszteletben tartásuk. A hadügyminiszter leszögezte, hogy nem a belga, hanem a német repülőgép indította el a tüzelést. Henrard főhadnagy nem tett mást, mint válaszolt és a harc során több golyó szíventalálta.

A mágneses aknáknak is meglepő hatásuk volt. A németek elsüllyesztettek egy repülőgép anyahajót

2 sláger 1 műsorban
kerül bemutatásra csütörtöktől kezdve a
SCALA MOZIBAN
SPORT ÉS SZERELEM
és

STAN

BRAN
MINT REPÜLŐK

A legközelebbi műsorban:
HOTEL IMPERIAL

és 4 vagy 5 angol torpedó rombolót. Ők viszont legkevesebb 7 cirkálót veszítettek, amelyek közül az egyik egy páncélos zseb-cirkáló volt. A tengeralattjáró harc következtében a szövetségesek és a semlegesek vesztesége nem emelkedik az 1917 évi veszteség egy harmadára sem. A veszteségeket az elfogott német hajók üzembelyezésével is pótolják, amelyeket elfogatásuk után a szövetségesek saját zászlóik alatt használnak.

Németország tengeralattjáró állományának több, mint a felét elvesztette,

jóllehet ezek sebessége kétszer akkora, mint az 1917 évi tengeralattjáróké volt. A repülőgépek nem tudtak sikeresen harcolni a csatahajók ellen. A légi

összeállítások nem voltak olyan számosak, hogy azokból következtetéseket lehetne levonni. Általában a szövetségesek vadászgépei főként igazolják, a bombavetőik és harci gépeik ellenállóbbaknak bizonyultak. A felderítő szolgálatot teljesítő gépek egyforma eredményeket értek el.

A Gazette de Lausanne rávilágít ezután arra a hősies ellenállásra, amelyet a finnek az oroszokkal szemben kifejtettek és hangsúlyozza, hogy milyen nagy ember- és anyag-vesztéseket okoztak a Szovjetnek. Vonatkozik ez a veszteség a benzinre és municióra is. Ez a körülmény nehezíti meg azt a támogatást, amelyet a németek az oroszoktól várhatnak.

Viipuri falain még mindig finn zászlót lenget a szél

A tervszerű visszavonulás következtében megrövidül a front. Anglia csapatokat akar szállítani Svédországon és Norvégián keresztül

Helsinkiből jelentik: A finn hadvezetőség március 5-iki jelentése ezeket tartalmazza:

A karéliei földszoroson az ellenség egész napon át támadott és ezek a támadások kiterjedtek a viipuri öbölben levő szigetekre és az eszaknyugati partvidékre. A harcok tovább folynak azon a félszigeten, amely az öböl bejárata felett uralkodik. Az ellenséget több ponton sikerült visszaverni. A Finn-öböl és Vuoksi között több helyi jelentőségű támadást visszavertek. Legvéresebbek voltak az Ayrapen és Pollatla helységek ellen intézett támadások. Kuhmo körül tovább folynak a harcok, a finnek több védelmi pontot elfoglaltak és az ellenségnek mintegy 500 főnyi veszteséget okoztak. A Finn-öbölben az oroszok a jégen keresztül igyekeztek megtámadni az Aspoe-szigeteket és a Vedarlak-félszigeteket. Ezeket a támadásokat is visszaverték. A finn légi haderő bombázta és gépfegyvertűzzel árasztotta el a Finn-öböl jegén tartózkodó szovjet csapatokat.

Haparandból jelentik: A Viipuri előtt állomásozó orosz csapatok rendkívül erőteljes támadásokat indítottak a város elfoglalására. A csapatok erőteljes és veszélyes mozdulatokat végeztek a befagyott tavak jegén keresztül, hogy elérjék a fönn öböl északi partjait. Az egyik orosz zászlóalj elérte a Muhulanti félszigetet, de a finn ellentámadás következtében a Teikarsaari sziget előtt körülkerítették őket. Egy másik orosz egység Lavansaari szigete felé nyomult előre a jégen. Ezek irányra Virolahti, amely félúton fekszik Kohta és Viipuri között. Ennek a jelentős számú alakulatnak

ötven kilométert kell jégen megtennie a finn repülőik állandó támadásai között.

Rómából jelentik: A Messagero finnországi tudósítója jelenti, hogy a finn helyzet tegnap óta nem változott. Viipuri falain még mindig finn zászlók lengenek, bár az oroszok szakadatlanul támadnak, hogy a várost hatalmukba kerítsék. Az orosz csapatok újabb kísérleteket tettek arra

A német és jugoszláv gazdaság kölcsönösen kiegészíti egymást

Andres jugoszláv kereskedelmi miniszter érdekes nyilatkozata

Berlinből jelentik: Andres jugoszláv kereskedelmi miniszter a Német Távirati Iroda szerkesztője előtt leszögezte Jugoszlávia álláspontját a német-jugoszláv kereskedelmi viszony tekintetében. Andres kijelentette, hogy

a jugoszláv és német gazdaság kölcsönösen kiegészítheti egymást.

Ez az együttműködés kétszeresen fontos Jugoszlávia szempontjából, mert a Németországba irányuló exportja révén a mezőgazdasági és nyersanyagtermelés fokozódott, míg a német árubehozatal következtében megkaphatja mindazt, ami iparának és bányáüzemének fejlesztése szempontjából elengedhetetlen. Tekintettel arra, hogy a két ország gazdasági téren függő viszonyban áll egymással,

a kereskedelmi összeköttetést a jövőben még jobban ki lehet fejleszteni.

Az európai konfliktusra vonatkozólag a jugoszláv miniszter megállapította, hogy országa fenntartja semlegességét és megelégedéssel állapította meg, hogy Németország ezt a semlegességet tiszteletben tartja.

is, hogy a viipuri öböl jegén átkeljenek. A finn tűzértség azonban működésbe lépett és a bombák feltörték az öböl jegét.

A Ladoga-tótól északra a helyzet a finnek szempontjából kedvezően alakul.

A londoni Reuter-ügynökség katonai munkatársa írja, hogy a legnehezebb katonai műveletek egyike a teljes rendben való visszavonulás. A Finnországból érkező jelentések azt mutatják, hogy

a finnek sikerrel fejezték be visszavonulásukat

és rendben elfoglalták új állásaikat. Az új finn védőművek sokkal rövidebbek, mint az előbbiek voltak.

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség helsinki tudósítójának jelentése szerint a szovjet orosz csapatoknak még kedden reggel sem sikerült behatolniuk Viipuri külső negyedein túl a város belsejébe. A finn repülőik bombázport zúdítottak az oroszokra, akik kénytelenek voltak visszavonulni.

Londonból jelentik: A Daily Herald ma reggeli száma jelenti, hogy Stockholmban az a hír terjedt el, miszerint Anglia engedélyt kért volna Norvégiától és Svédországtól arra, hogy területükön át csapatokat küldhessen Finnországra. A hírt hivatalos helyen nem erősítették meg.

Minisztertanács megszavazta a behívottak hozzátartozóinak segélyezéséről szóló törvényt

Bucurestiből jelentik: A kormány tagjai szerda délelőtt minisztertanácsra ültek össze Tatarescu Gheorghe kormányelnök, királyi tanácsos elnöke alatt. A minisztertanács befejezése után az alábbi közleményt adták ki:

„A minisztertanács március hatodikán, szerdán délelőtt 10 órakor tanácskozássra ült össze Tatarescu Gheorghe kormányelnök, királyi tanácsos elnöke alatt. A minisztertanács megvitatta és végleges formába öntötte a katonai összpontosításon lévők családtagjainak segélyezéséről szóló rendelet-törvényt. A minisztertanács azután jóváhagyta a közigazgatási tanács létesítéséről szóló rendelet-törvényt. A minisztertanács fél 12 órakor ért véget, miután a folyó ügyek elintézését nyertek.“

Welles Sumner Londonba tanácskozásra hívja össze Amerika skandináviai követeit

Londonból jelentik: Welles Sumner azzal a tervvel foglalkozik, hogy a hét végére Amerika norvégiai, svédországi és dániai meghatalmazott minisztereit értekezletre hívja egybe Londonba. Ezzel kapcsolatban a Daily Express kopenhágai tudósítójának jelentése alapján azt írja, hogy a

londoni értekezleten az Egyesült Államok finnországi követe is megjelenik.

A londoni értekezletre való elutazásuk előtt az amerikai követe megbeszélést folytatnak az illető államok külügyminisztereivel.

A Dr. WANDER S. A. úzamek készítménye

Bombamerénylet a zágrábi törvényszéki palota ellen

Macsek helyettes miniszterelnök a megismétlődő merényletek miatt kiáltvánnyal fordult a horvát nemzethez

Belgrádból jelentik: Az Avala-ügynökség jelenti: Zágrábban a napokban a telefonfülkékben történt robbantások után tegnap

a törvényszék épületében követtek el ismeretlen tettesek hasonló merényletet.

Macsek helyettes miniszterelnök erre szerdán kiáltványt bocsátott ki a horvát néphez. A kiáltványban erőlyesen szembeszáll azokkal, akik az utóbbi napokban a terrorista cselekményeket elkövették. A bűnösök szigorú megbüntetését követeli. Hangsúlyozta, hogy

ezek a cselekmények csakis olyanoknak a művei lehetnek, akik a szerbek és horvátok külső ellenségeinek a zsoldjában állanak

és akik nem tudnak belenyugodni a Jugoszláv állam belső rendjének és békéjének helyreállításába. Felhívást intézett végül az összes horvát hazafiakhoz, kérve őket, hogy segítsék elő a tettesek kézrekerítését és támogassák ebbeli munkájukban a hatóságokat. A robbantásoknak különben nincsen áldozata és a kár is jelentéktelen.

(Rador.)

CAPITOL MA A POLLO

A SZOBAPINCÉR

Sacha Guitry legújabb, elsőrangú szellemes, zenés vígjátéka. — A főszerepekben: Sacha Guitry, Jacqueline Delubac, Jacques Baumer

A KANADAI NAGYNÉNI

Nagyszerű bécsi vígjáték, tele humorral és vígsággal. A főszerepekben Adele Sandrock, Ralph Arthur Roberts

HÉTRŐL-HÉTRE

Drágaság és megegyezés drágaság. Erről a kérdésről nem lehet eleget írni. Mert hiába minden panaszkodás, hiába a dühös felháborodás az elnyelő áradat ellen, ha minden jobb szándék megtörik a konok elszántsággal szemben. A drágulás csak tart tovább és ki tudja, mikor áll meg, ki tudja hol áll meg? Van olyan nélkülözhetetlen cikk, amely hetenkint drágul, mint például a fa, a szén, a cipő, a szövet és sok más iparcikk csak most futja ki a formáját. El lehetünk készülve meglepetésekre. Illetőleg már nem is igen lepődünk meg semmin, annyira meg kell szoknunk a szakadatlan árváltozásokat.

Mikor itt is, ott is látjuk, hogy eltűnnek a kirakatokból az árjelző cédulák, akkor már sejtjük, hogy nemsokára ismét csavarodik egyet a drágító prés. Tavaly nyár óta már jó néhányszor megismétlődött ez a játék. Most ismét gyakran tapasztaljuk, hogy megszűnnek az árjelzések bizonyos kirakatokban. De amikor majd ismét visszakerülnek azok a táblák, vagy cédulák, egészen bizonyos, hogy újabb drágulásnak leszünk szenvedő részesei. Érdekes, csak kissé tulságosan cinikus játék ez a van ár, nincs ár-játék a kirakatokban. Némely üzletekben hetekig tart ez az árjelzéstelen állapot, azután ismét viszontlátjuk pont ugyanazt az árút, amely ár-emelkedésének kitudja hányadik jubileumát üli már ott az üvegtábla mögött. Ezért rejtőzködnék ott árjelzés nélkül hetekig, mint a szemérmes ibolyák?

Ezek a bűvészkedő műveletek egyébként rengeteg szellemes változattal szolgálnak a figyelmes szemlélőnek. Érdekes például a szórakozott ember kirakata. Nem egy üzlet előtt látjuk például, hogy minden darab árú gyönyörűen meg van számozva. De íme még sem tudunk az árakat illetőleg kiokosodni, mert az árjelző lap meg van fordítva. És holnap, holnapután, meg azután meg mindig ugyanaz a helyzet. Másutt meg előfordul, hogy kecses szövedék vagy másvalami került pont az árjelző táblára, vagy esetleg olyan kicsikék a számok, hogy csak görseóval lehet azokat meglátni. Minden eredetiség koronája azonban az a hosszúkás kartontábla, amelyet legutóbb láttunk egy kirakatban. Egymásba fonódó ágak, virágok valóságos dzsungelje van ráfestve. Ebben a zagyvatagságban vannak elrejtve az árjelzések, majdnem megtalálhatatlanul, ama pajzán találos képek módjára, ahol az van alárva, — itt az erdő, de hol bujkál a farkas? Ilyen juxos, mulatságos látványosságokban van része a jámbor fogyasztónak, ha alaposabban körül néz. Nagyszerűen lehet nevetni ezeken a furfangos ötleteken. De vannak természetesen olyan emberek is, akiknek nincs érzékük a humor iránt. Sőt ellenkezőleg. Hátukon érezve a szakadatlan drágulás ostorcsapásait, úgy fel dühödnek, hogy majdnem belebetegsznek. Ettől azonban mindenkit óva intünk, mert megbocsáthatatlan könnyelműség volna a mai gyógyszerárak mellett, amelyek valósággal elérhetetlenek. Katasztrófa ez a közegészségügy szempontjából. Legfőbb ideje volna sürgősen cselekedni, hogy a társadalom tűrhető áron juthasson gyógyszerhez.

Minden más vonatkozásokban is tenni kéne már valamit, mert a drágaság valóban elviselhetetlen. A fogyasztási szükség és a vásárlási lehetőség között már olyan órvény tátong, hogy a legtöbb ember számára a tavaszi beszerzési előkészületek, a kirakatok előtt való meddő báméskodásban merülnek ki. Lám a fagyhullámok is kimerültek már. Közéleg a tavasz. A szakadatlanul megújuló drágasági hullámok is megszűnhetnének valahára. Mert ha így tart tovább, akkor majd a szegény fogyasztó legfeljebb egy kötelet szerezhet be magának a tavaszi idény alkalmára. Vagy talán azt sem. Mert bizony már a kötél is nagyon drága.

Poe Edgar legfantasztikusabb novelláira emlékezett az a történet, amely mostanában játszódott le a piramisok aljában, ósidők mithoszait idéző rejtélyes Egyiptomban. Ez a történet, amelyet maga az élet írt, a mumiákról szól, fáraók és egyéb babiloniai, asszírjai nagyságok bebalzsamozott hulláiról, amelyeket nemcsak a muzeumok gyűjtögetnek nagy szeretettel, hanem az amerikai milliárdosok is, hogy elhelyezzék azokat ó-egyiptomi stílusú termekben vagy kertjeikben.

A mumiá téhat keresett cikk, kap is ilyet, aki a pénzt számolatlanul adja érte, akár évezredekben egészen megfeketedett királyokat vagy királynőket is, hogy feldíszítse velük palotáját. A multkoriban azonban a rendőrségnek is kedve szottyant, hogy közelebből megvizsgáljon egy ilyen frissiben érkezett mumiát. Legnagyobb meglepetésre behatóbb megismerés után kiderült, hogy bizony a holttest is egészen friss, sokkal frissebb, mint ahogyan az egy sokezeréves mumiához illik. Mikor a rendőrség orvosai boncolni kezdték az egyiptomi küldeményt, a kiaszalt bőr alatt készült csakhamar puha húsbá

vágott, mintha csak konzervdobozt nyitottak volna meg és nem évezredek gularabságában megkövesedett testet. Lett is erre nagy riadalom a rendőrségen. Mindent elkövettek, hogy fellebbentsék a lepület erről a minden detektívregényt túlszárnyaló titokzatos esetről. A legkiválóbb nyomozók siettek Kairóba, ahova az ügy szálai vezettek. Még nagyobb lett azonban a meglepetés, amikor megvizsgálták az ottani temetőket. Kiderült, hogy a sötét éj leple alatt ismeretlen bűnözők rendszeresen kiásták a halottakat. A hullarablók azután „tudós szakközegek” segítségével mumiákat csináltak az alig néhány nappal előbb eltemetett szerencsétlenekből. Kivették belső részeit, majd napon szárították a kiszigerezett testüket. Azután szurkot öntöttek a belül támadt ürbe, korommal befeketítették és rendszeresen mumifikálták áldozataikat.

Később azután megtalálták a tetteseket is, majd a vállalkozókat, akik mint régiségkereskedők kereskedelmet folytattak a sebtében gyártott több ezer évesnek mondott mumiákkal. Az üzlet fényesen

Az ügyész a legsúlyosabb büntetést kérte Auschnittra

Folynak a perbeszédék a nagy devizacsalási bűnperben. A Resica 272 millió kár megítélését kéri

Bucurestiből jelentik: Az Auschnitt-per tizenhatodik napi tárgyalásán Manolescu Mircea ügyvéd, a Resica jogi képviselője folytatta az előző napi tárgyaláson az idő előrehaladottsága miatt félbeszakított beszédét. Sorra vette a vádirat újabb öt pontjának mindegyikét és miután véleménye szerint, a vádlott bűnössége kétségtelenül beigazolódott,

az elidegenített értékpapírokért 118 millió, míg az ócskavasnál történt visszaélések miatt külön 154 millió kártérítés megítélését kérte.

Végül kérte, hogy a bíróság 1 leu erkölcsi kártérítést is ítéljen meg a Resica számára, mert az Auschnitt által meghamisított és a nemzetgazdasági minisztériumhoz benyújtott beadvány következtében a vállalatot erkölcsi károsodás is érte. Ezután Nicoresteanu elnök Georgescu Valentinnak, a Banca Nationala jogi képviselőjének adta meg a szót. A Jegybank jogásza a külföldre vitt értékpapírok és általában Auschnitt devizaügyeivel foglalkozott és rámutatott arra, hogy az államkincstár súlyos károsodást szenvedett.

Félórai szünet után Banescu Vintila ügyész mondotta el nagy érdeklődéssel várt vádbeszédét.

Az ügyész azzal kezdte, hogy Max Auschnitt, valamennyi bűnös cselekedetét előre megfontolt szándékkal és jól kidolgozott terv alapján hajította végre.

— Az Auschnitt által elkövetett visszaéléseket — mondotta — röviden csalárd ügykezelésnek hívják. Visszaéléseit akkor kezdte meg, amikor a Resica ügyvezető igazgatójává kinevezték és akkor fejezte be, amikor erről az állásáról lemondott. Karrierje szerény körülmények között indult. Amikor a Titan vállalatot megalapította — ez az Auschnitt

Száz év óta bevált

J. Pserhofer pilula

elhájasodás, székrekedés és egyéb emésztési zavarok ellen

Ügyeljen az eredeti csomagolásra!

ment. Amerikai gyűjtők és milliárdosok minden készletet felvásároltak, így szüntelen újabb és újabb megrendelések érkeztek. Most azután a rendőrség felfedezése vetett véget a tömeges hullarablásnak, eme gyalázatos üzelmeknek, melyeknek központjában ott állottak a megszenvedtetett temetők. A nagy pör aktái már készülnek, három világrészben történnek a kihallgatások. S nemsokára majd a bíróságok fognak ítélni ebben a förtelmes ügyben, amely felülmulja Pitaval legszörnyűbb fejezteit is.

Flaneur

család vállalata —, a vádlottnak mindössze 1 millió 600 ezer leu volt. Ez 1924-ben történt és 1940-ben Auschnitt már milliárdos. Minél többet akart szerezni és már azon igyekezett, hogy a Resicától mindent elvegyen. Így először rátette kezét a Nadrag vállalatra, majd a bérlő álarca alatt a Calan művek is birtokába jutottak. Amikor 1924-ben a Nadrag vállalatot megvásárolta, a szerződésbe belefoglalta, hogy a vékonylemezyártást kizárólag a Titan, míg a vastaglemez gyártását a Resica végzi. Ezzel a monopóliummal, amelyet a Resica kezéből kiszakított, a vádlott az országban az egyedüli vékonylemezyártó lett, később pedig az egyedüli árusító is. Ez volt az első „nagy vágása”, amelyhez később a Resicánál végrehajtott többiek is csatlakoznak és amelyek vagyonát óriási mértékben megnövelték.

— El kell azonban ismernem — folytatta az ügyész —, hogy Max Auschnitt kiváló tulajdonságokkal van megáldva. Mert mindenkinek be kell látnia, hogy 1924 óta 1 és félmillió leuból milliárdos vagyont gyűjteni, érdemet jelent. Szerencsétlenség azonban az volt, hogy

ragyogó képességeit a rossz elkövetésére használta fel.

Az ügyész a továbbiakban részletesen kitért a vádirat minden pontjára és azt igyekezett bizonyítani, hogy Auschnitt esetében enyhítő körülmények nincsenek. A több órás vádbeszédet Banescu ügyész a következő szavakkal fejezte be:

— Max Auschnitt kivételes bűnöző, de mégis bűnöző. A bűnözőt én betegnek tekintem és a bűntetést orvosságnak. Az ő betegsége annyira súlyos, hogy a büntetés maximumának kiszabását kérem.

(Rador.)

Pozsony egy részét elöntötte a kiáradt Duna

Pozsonyból jelentik: A legutóbbi napok hóolvadása következtében a Duna vize rendkívül emelkedett és kedden délben a rendesnél már 6 méterrel volt magasabb a Duna szintje Pozsonynál. Ennek következtében a város egyik külső

területe részben víz alá került, úgy, hogy néhány utcát a hatóságoknak ki kellett üríteni. A kiürítési munkálatokban a tűzoltók és a katonák voltak segítségére a lakosságnak.

(Rador.)

A nagyvezérkar julius elsejéig mentesíti a bevonulás alól a főiskolai hallgatók egyes csoportjait

Bucurestiből jelentik: A nemzetevelésügyi minisztérium közbenjárására a nagyvezérkar azzal a céllal, hogy az ifjuságnak lehetőséget adjon tanulmányainak befejezésére és a vizsgák letételére, 1940 július 1-ig mentesítette a bevonulás alól a következőket:

1. Az összes egyetemi karok, kereskedelmi akadémiák, ipari iskolák és teológiai hallgatóit, ha az illetők már 1938 őszén iratkoztak be az illető főiskolára.

2. Az orvosi és gyógyszerészeti kar, valamint a Politechnikum összes hallgatóit.

3. Az egyetemi tanárokat és tanársegédeket.

5. A bennlakásos középiskolák igazgatóit.

6. Azokat a tanítójelölteket, akik tanítóképzők vizsgáira készülnek.

7. A tanítóképzők agronomjait.

8. A külföldön tanuló főiskolai hallgatókat.

Két évtizeden át

küzdött a romániai ágostai hitvallású evangélikus egyház az önálló szuperintendencia elismeréséért és a közel két évtizedes fáradságos munkát most siker koronázta. Nagy esemény ez kisebbségi életünkben, mert olyan jog kivívásáról van szó, amely megillette ezt a protestáns hitfelekezetet. Hosszú volt az út, amíg a Hivatalos Lapban most megjelent törvényig eljutottak, hosszú volt, tövises és csalódásokkal telt. A békeszerződés utáni zűrzavaros időkben, amikor annyi volt a tennivaló, hivatalos tényezők valahogy megfeledeztek az evangélikusokról. A régi egyházat a trianoni békepaktum megszüntette és természetesen adódott a kívánság, hogy az új hazában önálló, teljes hatáskörű, független egyházkerületet és ennek vezetésére püspöki hatáskörrel egyenrangú szuperintendenciát kell létesíteni. A szász evangélikusok elszakadtak és külön német nemzeti egyházat szerveztek, a megmaradt magyar hívek azonban egyházi főméltóság nélkül maradtak. Ötven ezer magyar lélek sorsáról volt szó, ezeket kellett egy akolba terelni, hogy egyetlen gondos főpásztor keze alá kerüljenek.

1921-ben történt az első kezdeményező lépés, amikor Frint Lajos aradi lelkész, a lelkes kar legidősebb és legnagyobb tekintélyű tagja, néhai báró Ambrózy Andor egyházkerületi főfelügyelővel együtt beadvánnyal fordult a választási miniszterhez. A kérés azonban nem talált meghallgatásra. Nyugtalan, különös idők jártak akkor, méltányosságról, megértésről és kisebbségi jogokról keveset beszéltek abban az időben és így az aradi beadvány elsüllyedt valamilyen asztalfiókban. Kormányok jöttek, kormányok mentek, néha változott a közszellem a kisebbség javára, néha megszorult a felfogás és az evangélikusok minden új miniszter és államtitkár ajtaján kopogtattak jogos kérésükkel, de sikertelenül. Végre 1927-ben, az Averescu-kormány idején, Goldis Vasile vallásügyi miniszter, aki jószándékú államférfi volt és akiről régi barátság is fűzött Frint Lajoshoz, megalkotta az evangélikus szuperintendencia felállításáról szóló törvényt. Két esztendeig, amíg Goldis tárcája élén állt, folyósították is az államsegélyt, de új kormány jött, az államsegélyt beszüntették és a szuperintendencia sorsát ismét belepte a feledés, mert Goldis csak a törvényt készítette el, a parlament azt nem szavazta meg és így nem is szentesítették.

A közben eltelt tizenegy év alatt az evangélikusok szívósan és csodálatos hittel kísérleteztek az egymást váltogató kormányoknál. A közbenhunyt Ambrózy helyébe Purgly László került az egyházkerületi főfelügyelői méltóságba és most már Frint Lajossal atyai jóbarátjával és lelki tanítójával együtt ő ostromolta beadványokkal a minisztériumokat, ő igyekezett meggyőzni a kormányzatokat, hogy nem kegyet teljesítenek, hanem jogot ismernek el, mert annak a magyar nyelvű és nemzetiségű, Romániában élő népcsoportnak, amely Luther Márton egyházába tömörült, szintén joga van az élethez és a boldoguláshoz. Most azután végre sikerült bizonyítani és nyilvánvalóvá tenni, hogy ötvenezer lutheri hitvallású magyar embernek jogában áll szuperintendenciát alkotni, mint ahogy ez a jog megadatott a szász evangélikusoknak is. És amit nem sikerült megvalósítani közel két évtized alatt, az beteljesedett néhány hónap alatt. Pár világszeffű és építeni akaró politikus belátta, hogy az evangélikusok kérelme nemcsak méltányos, hanem igazságos is. A többi azután síman ment. A vallásügyi miniszter elkészítette a törvényt, a pénzügyminiszter megtalálta a költségvetési alapot, a minisztertanács egyhangúlag megszavazta a törvényt, amit az uralkodó szentesített. Mindez olyan egyszerűen ment, hogy önkéntelenül is felmerül a kérdés: miért kellett erre tizenkilenc esztendeig várni.

Most, amikor egy magyar jog ismét teljesült, először jár meleg köszönet a magyar közösség részéről Purgly Lászlónak, aki élete egyik nagy céljának vallotta és hirdette a szuperintendencia kivívását, Frint Lajosnak, aki korát meghazudtoló hallatlan energiával és mély-séges hittel fáradozott a siker érdekében, továbbá Palágyi Jenő dr. egyházkerületi másodfelügyelőnek és nem utolsósorban Dragomir Silviu kisebbségi miniszternek, aki hivatalba lépése óta jóindulattal, türelemmel és megértéssel kezelte a magyar evangélikusok ügyét.

Ezután már csak egy tennivaló van: elfeledni a múlt minden keserűségét és csalódását és dolgozni a kicsiny, de mégis erős és lelkes gyülekezet erkölcsi és anyagi megerősödésén.

Német lap elismerő cikke a Carol védelmi vonalról

A görög sajtó is foglalkozik Románia hadseregével és védelmi rendszerével

Berlinből jelentik: „A Dnyeszter védelmi vonala” címmel cikk jelent meg a Frankfurter Zeitungban, amely Románia keleti határainak megerősítési munkálataival foglalkozik. A lap szerint, miután Románia befejezte a nyugati határt védő Carol vonalat, megkezdték a keleti határok védelmi munkálatainak befejezését.

A román kormány a legnagyobb lelkiismeretességgel intézi ezeket a munkálatokat, mert Romániának történelmi jogai vannak ezen tartományokra és e jogokon kívül a tartományok lakóssai is kifejezésre juttatták azon óhajukat, hogy a román állam keretein belül kívánjanak maradni. A védelmi vonalak építése nagy áldozatokkal jár és célja, hogy katonai és ideológiai támadások ellen védelmet nyújtson. A Dnyeszternél teljes nyugalom és bizalom észlelhető és nincs is olyan kérdés, amely konfliktust okozhatna. Romániában az a meggyőződés uralkodik, hogy a Carol-védelmi vonal mögül az ország nyugodtan tekinthet a jövő elé.

Az Eleftheron Vima című lap az első oldalán közli a román hadsereg két évvel ezelőtt tartott hadgyakorlatairól felvett fényképeket, amelyeken

őfelsége II. Carol király tábori egyenruhában látható. A lap négyhasábos cikkben közli tudósítójának jelentését Románia védelméről, a Carol-vonal felfegyverzéséről és

a 2 millió főt számláló román hadseregről. A cikk szerzője a román sajtóközlemények kivonataira hivatkozik, amikor hangsúlyozza a Carol-vonal rendkívül stratégiai fontosságát és azt, hogy ezt a kolosszális munkát az uralkodó kezdeményezéséből és felügyelete alatt hajtották végre. A román hadsereg a legnagyobb ma a Balkán és a Dunamedence országainak hadserege között és háború esetén létszáma kétfélmillióra emelhető. Kétségtelen, hogy ez a hadsereg olyan erős képvisel, amellyel számolni kell és a román hadsereg a világháborúban megakadályozta háromszor nagyobb elleneséges haderő beözönlését és sikerült is az ország egy nagy részében a háború végéig szabadságát megőrizni. A Balkán félsziget lakossága szempontjából a román hadsereg nemcsak biztonsági garanciát nyújt, mint értékes szövetséges, hanem a Balkánt fenyegető minden veszély elhárítására is alkalmas.

(Rador.)

A katonai szolgálatot teljesítők családtagjainak segélyezésére a város megtalálta a fedezetet

A katonai szolgálatot teljesítők családtagjainak segélyezéséről szóló törvény értelmében Temesvár városa — mint azt már megírtuk — az új költségvetésébe tíz millió leit vesz fel. Ennek az összegnek az előteremtésére a város kénytelen új jövedelmi forrásokról gondoskodni.

Megírtuk azt is, hogy a város felemeli a lakbérleti adót, amelynek szedésére a közigazgatási törvény végrehajtási utasítása jogot ad olyképpen, hogy a lakók által fizetett bérnek egytől öt százalékáig lehet a lakbérleti adót megállapítani. Temesvárott eddig a lakbérleti adó maximuma három százalék volt. Az új költségvetési esztendőben ezt felemelik és a lakbérleti adót a törvény által megadott hozzájárulás alapján mindig akkor szedik be, amikor a lakbérleti szerződést láttamozzák. Ezentúl tehát

a lakbérleti szerződés láttamozzási díjaival egyidejűleg kell majd a lakbérleti adót is fizetni.

A módosítás következtében mindazok, akik nem fizetnek évente több lakbért hatezer leinél, mentesek maradnak ezentúl is a lakbérleti adó alól. A hadirokkantak, hadiárvak és hadiözvegyek, valamint a köztisztviselők és állami nyugdíjasok, amennyiben lakbérük évente 6001 és 24.000 lei között van, a lakbér két százalékát, 24.000 lein felül pedig a lakbér három százalékát fizetik. A többi lakó lakbéradója a következő: 6001—24.000 leig három százalék, 24.001-től 36.000 leig négy százalék és 36.000 lei évi lakbéren felül öt százalék. A városi pénzügyi osztály a lakbérleti adóból három millió lei évi jövedelmet remél.

Másik bevételi forrása lesz az új költségvetési esztendőben a közmunka, vagy annak megváltása. A közigazgatási törvény felhatalmazza a várost, hogy amennyiben az utak építésére és javítására nincsen elegendő fedezete, közmunkát vehessen igénybe. Ennek értelmében

minden tizenhét és hatvan esztendő közötti férfilakos, a hadirokkantak és köztisztviselők kivételével, köteles évente öt napi közmunkát végezni.

Ez a munka az illetők által napi hetvenöt leiel meg is váltható. Így tehát azok, akik a közmunkát nem akarják természetben elvégezni, évente háromszázhetvenöt lei megváltást fizetnek. Azok ellenben, akik maguk személyesen részt akarnak venni a közmunkában, azt április 1-ig kötelesek bejelenteni az illetékes telekbirosnál, amelynek területén a lakhelyük van. Azokra, akik április 1-ig nem jelentkeznek közmunkára, április 1.

után kivetik a megváltási összeget és azt éppen úgy behajtják, mint a többi városi illetéket. A közmunka természetbeni értékéből és a megváltásból a város három és fél millió lei bevételre számít.

Így tehát a katonai szolgálatot teljesítők hozzátartozóinak segélyezésére szánt tíz milliós alaphoz hat és fél millió volna biztosítva. A többi a város ügy teremteli elő, hogy a költségvetésben előírt más kiadásoknál megtakarításokat eszközölt. Kulturális, iskolai és egyházi intézmények részére előírt hozzájárulásokból nem fognak semmit elvonni.

CORSO

MOZGO

második hatalmas filmjét mutatja be március hóban

A HÁROM TESTÖR

BEMUTATÓ MA!

D. u. 3 órakor 17 leies helyárrakkal:

Broadway rózsája

PARAMOUNT HIRADÓ

= HIREK =

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

BELFÖLDÖN:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

18—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

SZÓLLÓS GYULA:

Poétasors

Rideg, szegény
hajlékában,
Úl a költő,
egymagában...
Fásult szívvel
görnyedezve,
Barna lányhoz
száll a lelke!

Barna lányka
bűbájáról,
Dal ömlik,
az ajakáról,

Ma még róla
zeng a lantja,
Holnap lehet,
megsírhatja.

Bohó álom,
ami élünk,
Balga ábránd,
hit, reményünk.

Tündérvilág országában,
árvák vagyunk mindahányan.

— **IDŐJÁRAS:** A hőmérséklet az ország északi részében csökken, keleten havazás és hóviharak várhatók.

— **A PAPA KIHALLGATÁSON FOGADTA A ROMÁN GÖRÖG KATOLIKUS PÜSPÖKÖKET.** Vatikánvárosból jelentik: A Havas-ügnökség közli, hogy Niculescu balázsfalvai metropolitát a görög katolikus püspökök küldött-ségével együtt fogadta XII. Pius pápa és beszédeben azt kívánta, hogy a háborús világban Románia megőrizhesse a békét. Azt óhajtjuk — jelentette ki a Szentatya —, hogy az önk népe békében élhessen, mert a katolikus vallás dogmái az egyetemes békén alapulnak, amely a belső viszálykodást elsimítja a gazdagok és a szegények, a munkások és a munkaadók, valamint az állam és a területén élő különböző nemzetiségek között. Kívánom, hogy az Úristen őrizze meg országunkat a háború borzalmaitól.

— **Ütlevélhamisító bandát lepleztek le Belgrádban.** Belgrádból jelentik: A jugoszláv főváros rendőrsége egy idegen ütlevélhamisító bandát leplezett le. A társaság tagjai, akik valamennyien idegen állampolgárok, a rendőrség fogságába kerültek. (Rador.)

— **Hétézer kiló aranyat visz a Rex hajó Európából Amerikába.** Rómából jelentik: A Rex nevű olasz hajó 7744 kilogram aranyat szállít az Egyesült Államokba. Ezt az arannyennyiséget a svájci és a hollandi kormányok küldötték az Egyesült Államokba a legutóbbi szállítmányok kifizetésére. A Rex hajó kedden hagyta el a genóvai kikötőt, fedélzetén számos utassal, akik Newyorkba hajóznak.

— **Görög—jugoszláv kereskedelmi tárgyalások.** Belgrádból jelentik: Az Avala ügnökség jelenti: A március hónap végén megkezdődik Jugoszlávia és Görögország között a kereskedelmi tárgyalás, miután a jelenleg érvényben levő szerződés április 20-án lejár. (Rador.)

— **Sikeressé lesz az angol hadikölcsön.** Londonból jelentik: A Sir John Simon által bejelentett kölcsön feltételeit vizsgálva, az angol lapok megállapítják, hogy az aláírás nagy sikerrel fog járni.

— **Német pilóták temetése Angliában.** Londonból jelentik: Kedden temették el a northimberlandi kormányzóságban levő Chewingtonban annak a két német repülőnek a holttestét, amelyeket a ciplei öbölben fogtak ki a napokban. A koporsókat horogkeresztes zászlókkal takarták le és angol repülők osztaga kísérte a temetőbe a koporsókat, amelyeket hősi halált halt angol repülők sírjai mellé temettek. (Rador.)

— **Betegsége miatt öngyilkos lett.** Mayer Ferenc negyvenkét éves józsefvárosi, Sturcza ucca 24 szám alatt lakó napszámos, anyja lakásának fűskamrájában felakasztotta magát a nyaksáljával és mire felfedezték az öngyilkosságot, már nem lehetett rajta segíteni. Pintea Vasile dr. hatósági orvos intézkedésére a holttestet a józsefvárosi temető halottsházába szállították. A vizsgálat szerint Mayer Ferenc súlyos betegségben szenvedett és emiatt lett öngyilkos.

— **Török hajók nem hajózhatnak idegen vizeken.** Istanbulból jelentik: A török kormányhoz közelálló körök értesülései alapján a Reuter-ügynökség közli, hogy a kormány rendeletet készít, amelynek alapján török hajók a közlekedési minisztérium különleges engedélye nélkül nem hajózhatnak idegen vizeken. Ezt a rendeletet rövidesen kibocsátják.

— **Budapest alatt megindult a jégzajlás a Dunán.** Budapestról jelentik: Szerdára virradó éjjel hatalmas rianással megrepedt több helyen Budapest alatt a Duna jégpáncélja. Reggelre megmozdult a jég és lassan megindult a zajlás.

— **A Comédie Française külföldi vendégjátéka.** Párisból jelentik: A Comédie Française együttese ma a Simplon-expresszel elutazik Párisból balkáni és kelet-európai körútra. A színtársulat Zágrábban, Belgrádban, Budapesten, Szófiában, Athénben, Isztambulban, Ankarában, Damaszkuszban és Beyruthban fog előadásokat tartani.

— **Magyarország kormányzójának betegsége.** Budapestról jelentik: Horthy Miklós magyar kormányzó néhány nappal ezelőtt influenzában megbetegedett. A hivatalos orvosi jelentés szerint a magyar kormányzó gyógyulóban van és egy-két napon belül elhagyhatja az ágyát. (Rador.)

— **Hatalmas hóvihár Bucovinában.** Cernautiból jelentik: Óriási hóvihár lepte el Bucovinát. Negyvennyolc óra óta tart a havazás és fagyhullám borította el az egész északi vidéket. A vonatok nagy késéssel közlekednek, az autobuszok forgalmát beszüntették. A hatóságoknak több megfagyási esetet jelentettek.

Sikkasztó postamester a büntetőtábla előtt

A temesvári postaigazgatóság egyik felügyelője még 1938 októberében rovincsolást tartott a temeshidegkuti postahivatalban és megállapította, hogy a hivatalos pénzből hetvenezer lei hiányzik. Emiatt eljárás indult Dobanda Ioan postamester ellen, akit azzal vádoltak, hogy ezt az összeget elikkasztotta. Dobanda Ioan a vizsgálóbíró előtt beismerte a sikkasztást és azzal védekezett, hogy gyermeke beteg volt, ezenkívül anyját is támogatnia kellett és ezért nyult a hivatalos pénzhez. A temesvári büntetőtábla Lambrino-tanácsa tegnap tárgyalta a volt postamester ügyét. A tárgyaláson a vádlott megváltoztatta vallomását és azt állította, hogy 1938 év nyarán megjelent nála egy bucarestii postafőtisztviselő, aki azt kérte tőle, hogy egy áthelyezett temesvári postatisztviselő számára adjon kölcsön százezer leit, egyben azt ígérte, hogy a pénzt néhány nap múlva visszajuttatják hozzá. Eleinte vonakodott a kérelmet teljesíteni, de végül is átadott hetvenezer leit. A vádlott hivatkozott arra is, hogy egy levelezőlappal igazolhatja állítását, mert azzal sürgette a kölcsönbe adott pénz visszafizetését. A büntetőtábla nem fogadta el a védekezést és másfél évi fogságra ítélte Dobanda Ioant, de a büntetés végrehajtását, mivel a vádlott a pénzt a postának visszafizette, próbaidőre felfüggesztette.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Csütörtökön, március 7-én a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a 10 Mai utcában levő Blumberg gyógyszer-tár.

Gyárvárosban a Dacilor úton levő Kovács dr. gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Porumbescu utcában levő Sárga gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Preyer utcában levő Ungváry gyógyszer-tár.

Méhalában a Corvin gyógyszer-tár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Kis történetek a háborús Angliából

Wedgwood ezredes, az angol alsóház tagja a háború kitörésének napján fogadott egyik képviselő-kollégájával, hogy a háború első hat hónapjában nem fog ellenséges bomba esni London városára. Az öt font nyereséget Wedgwood már meg is kapta. Az ezredes hajlandó a következő hat hónapra is fogadást kötni, de csak háromszoros pénz ellenében.

Az angol fővárosban hetek óta nem égnek az uccai villanylámpák. Elelmes és praktikus madarak fészket rendeztek be maguknak a gázlámpákban és a villanykörték árnyékában. A közönség élelemmel látja el az ucca új lakóit.

A londoni polgármester, mint a lapok jelentették, meghívta ebédre az Exeter és Ajax nevű hadihajók hétszázhatvan főnyi legénységét. A tengerészek ugyanis legutóbbi haditényükért tíznapi szabadságot kaptak. Nagy gonddal készítették elő a menüt és rengeteg ételt főztek a tengerészeknek, akik tízenyolc hónap óta nem voltak az anyaországban. Ötszáz liter teknősbéka-leves fogyott el, háromszáz font lazac, kétszázharminc csirke és több mint ezer torta. A katonák átlagban három-három liter sört és másfél liter bort ittak.

Francesco Sembianti, svájci születésű 29 esztendő fiatalember zsarolás vádjával állt a bíróság előtt. Egy fiatal táncosnő volt a panaszos. A bíró a tárgyaláson „Miss”-nek szólította a hölgyet, a nevét soha ki nem ejtette és személyi adatainak felvételét is mellőzte. Amikor az ítélet elhangzása után egy törvényszéki tudósító a hölgy neve iránt érdeklődött, a bíró a következő kijelentést tette:

— Maradjon önagysága neve titokban! Elvégre ő nem tehet arról, hogy valaki meg akarta zsarolni. Hiába írának róla néhány kellemes jelzőt, sok olvasó mégis csak arra emlékezne, hogy a fiatal nő egy zsarolási esettel kapcsolatban szerepelt. Kérem, kezeljük az ügyet diszkréten!

A zsarolót egyébként fogházbüntetésre ítélték.

Az egyik skót ezred Londonban tartozkodó századának parancsnokánál kihallgatáson jelent meg a közlegény.

— Kapitány úr, kérem, — mondotta, — kérnék háromnapos szabadságot, hogy hazamehessek.

— Milyen címen akar szabadságot?

— Örvendetes családi esemény nálunk.

— Mi lesz az az örvendetes családi esemény?

— kérdezte a kapitány.

A katona büszkén válaszolt:

— Az, hogy én háromhónapos távollét után hazamegyek szabadságra.

— A helytelen életmód következtében beálló bélműködési és gyomoremésztési zavarok a tisztán természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával — reggelenként egy-egy kis pohárral — lényegesen csökkenthetők. Kérdezze meg orvosát.

— **Buzoianu Alexandru vezetőügyész előadása a magzatelhajtásra vonatkozó törvényszakasz módosításáról.** A hivatalos lapban néhány nap előtt megjelent a büntetőtörvénykönyvnek a magzatelhajtásokra vonatkozó szakaszának módosítása. Ezzel kapcsolatban Buzoianu Alexandru temesvári vezetőügyész, aki már eddig is értékes munkásságot fejtett ki ezen törvény gyakorlati alkalmazása tárgyában, március 10-én, vasárnap délelőtt tíz órakor a királyi helytartóság nagytermében előadást tart. Az ügyészség kéri, hogy ezen az előadáson úgy a megyei, mint a temesvári orvosok is jelenjenek meg. A vezetőügyész az orvosok számára ismertetni fogja a törvényszakasz módosításának fontosságát.

— **Munkanélküliek figyelmébe.** A belvárosi Eugen de Savoya ucca 11 szám alatt levő állami közvetítő hivatal közli, hogy fémöntők, vasestergályosok, szerszámkészítők, fém és villanyheggesztők, lakatosok 18—30 leies órabérral alkalmazást kaphatnak.

Mozi

MŰSOR:

Csütörtök, március 7.

APOLLÓ: A kanadai nagynéni (német film).

CAPITOL: A szobapincér (francia film).

CORSO: A három testőr (angol film)

SCALA: Sport és szerelem (angol film), Stan és Bran, mint repülők (angol film)

Felhívás a cukorrépatermelő gazdaközönséghez

Alulírt szindikátus ezúton hozza tudomására a cukorrépatermelő gazdaközönségnek, hogy a kormány a cukorrépa folyó évi árát mázsánként 104 leiben, illetve 10.000 kg-os vagononként 10.400 leiben állapította meg.

A szindikátus közli egyben, hogy a gyárak szerződéses feltételeit jóváhagyta és így a szerződések aláírásának akadálya nincs.

Az Arad-bánsági cukorrépatermelők szindikátusa

(—) **Esküvő.** Székely Béla és László Fritzi március 10-én, vasárnap déli 12 órakor tartják esküvőjüket a belvárosi templomban, Marasesti ucca 6. (Minden külön értesítés helyett).

(—) **Aczél Iona, a magyar színművészet kiválósága meghalt.** Budapestről jelentik: Csathó Kálmán, a kitűnő író felesége, Aczél Iona, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagja, tegnap 52 éves korában hosszas szenvedés után meghalt. A kitűnő művész a tél folyamán influenza megbetegedett és az ebből visszamaradt vészes vérszegénység következtében állapota életveszélyesre fordult. Beszállították a Sies-ta-szanatóriumba, ahol az orvosok odaadó fáradozása ellenére kiszorult. Aczél Iona a Szini Akadémia elvégzése után 1905-ben Kolozsvárra szerződött, majd 1908-ban a Nemzeti Színház tagja lett, később a Magyar Színházban lépett fel, 1915-ben pedig visszatért a Nemzeti Színházhoz, ahonnan pár évvel ezelőtt nyugdíjba ment. Temetéséről a Nemzeti Színház gondoskodik.

(—) **Braun Dezső síremlékére Kiss Imre tisztviselő a Déli Hírlap útján háromszáz leit adományozott.**

(—) **Sok angol katona nőül francia földön.** Londonból jelentik: A franciaországi angol hadsereg főparancsnoka, Gort tábornok, parancsával fordult az alá rendelt angol katonai parancsnokokhoz és kötelezte őket, hogy az angol csapatokkal közöljék azt a tilalmat, amely szerint a jövőben a francia földön tartózkodó angol katonák csakis felettes hatóságok engedélyével köthetnek házasságot francia nőkkel. Ennek a tilalomnak az az előzménye, hogy az utóbbi hónapokban nagy mértékben elszaporodtak az angolok és a francia nők között az eljegyzések és ezek nagyrészt házassággal végződtek.

(—) **Dr. Váradi M. hazatért és újra rendel, főleg szívbetegeknek, Röntgen, elektrokardiográfia. II., Str. Caragiala 4. Telefon: 23-34.**

(—) **Bomba robbant egy nagy londoni bank előtt.** Londonból jelentik: Kedden reggel az egyik nagy londoni bank előtt bomba robbant. A bombát a Grosvenorhouse palota első emeletén helyezték el. Ez a merénylet az ir terroristák műve. A légvédelmi berendezések és előkészületek következtében a bombarobbanás két ablakot tört be mindössze, a melyek a Hyde-park felé nyílnak. Ugyancsak be tört az épületben lévő vendéglő két kirakattáblája is. A detonációt a Bulwich kerületben is hallották, amely hét kilométerre van a robbanás színhelyétől.

(—) **A városi könyvtár ügye.** A városi könyvtár — mint ismeretes — az ősz folyamán a régi muzeumpélethe költözött. Az ősszel megkezdett átalakítási munkálatok a tél folyamán szüneteltek, a közeli hetekben azonban újból megkezdődnek és mielőtt befejeződnek, megindul a könyvtár új rendezése. Az emeleten hatalmas és világos olvasóterem készül, a földszinti szobákban pedig lesznek a könyvtárterem és az irodahelyiség is. Májusban a könyvtár teljesen rendben lesz és újból megnyílik a nagyközönség számára.

Felépül a létegyházi magyar család leégett háza

Olvasóink jó szíve megdobbant annak a cikknek a hatása alatt, amelyben megírtuk Nagy Pál nyolcvan éven felüli szegény embernek és családjának szomorú sorsát. A héttagú család feje felől leégett a fedelelet nyújtó kis ház és a lámpákban elpusztult minden bútork, ruhájuk és csekély élelmiszerkészletük. A Déli Hírlap olvasói adományaikkal gyorsan segítségére siettek Nagy Páléknak. A már kimutatott adományokon kívül kiadóhivatalunk a következő újabb adományokat nyugtatja: Kedacic Viktor dr. elhalálása alkalmával koszorúmegváltás címén N. N. 200, N. N. 50, Darvasi István 100, Sz. M. 50, Irgalmasok kórháza 500, H. G. 100, F. M. 300, R. 40, B. Gy. 100, K. 300, D. 50, Rózsika 100, Özvegy Pfeifferné 100, C. K. 300, Molnár Józsefné 100, Vince Béláné 50 és Bakány Józsefné 50 lei. Eddigi gyűjtésünk végösszege 5370 lei. A gyűjtést folytatjuk és minden adományt nyilvánosan nyugtázunk.

Az Egyesült Államok elnöksége a „világ legnehezebb pozíciója”

Érdekes intimitások Roosevelt magánéletéből

Washingtonból írják: A világ egyik legtöbbet emlegetett embere ma kétségkívül Franklin D. Roosevelt, akinek egy-egy beszéde, a szokásos sajtókonferenciákon elhangzott kijelentése, nyilatkozata döntő fontosságu lehet nemcsak Amerika, hanem Európa szempontjából is.

Mi az, ami Roosevelt személyét ezekben a napokban még a szokottnál is élesebb reflektorfénybe állítja? Erre válaszol Ned Brooks amerikai újságíró, akinek Rooseveltről írott cikkét százhuszonegy nagy világlap közli.

Az európai háborún kívül a következő okokkal magyarázza meg Ned Brooks Roosevelt egyéni, társadalmi és politikai jelentőségét.

Roosevelt most töltötte be 58-ik életévét, az Egyesült Államokban hatalmas mozgalom indult meg a gyermekbénulás áldozatainak gyógykezelésére, nyolcvan év óta először nincs kereskedelmi szerződés Amerika és Japán között s végül most szolgálja Roosevelt második elnökségének utolsó esztendejét.

NYOLC ÉV A FEHÉR HAZ IRÓASZTALÁNÁL

Roosevelt tehát nyolcadik évét tölti a Fehér Házban, abban a munkakörben, amelyet az amerikai polgár „a világ legnehezebb pozíciójának” nevez.

Az amerikai újságíró részletesen leírja Rooseveltnél tett látogatását. Az elnök a dolgozószobájában fogadta az újságírókat. Asztala tele volt iratokkal, levelekkel, aktákkal. A papírkötegeket bizzar nehezékek tartják rendben. Kagylók, furcsa kövek, a tengerfenék apró csodái szolgálnak Roosevelt asztalán levélnehezékekül. Ezek mind az elnök személyes halászemlékei, tekintve, hogy Roosevelt szenvedélyes horgász és szabadságát mindig a tenger, vagy tavak mellett tölti.

Az újságíró nem győzi ismételni Roosevelt közvetlenségét és hogy bármelyik újságíró bármilyen bátran megkérdezhet az Egyesült Államok elnökétől.

(—) **Halálozások.** Meghaltak: Budeus Sándor hatvannyolc éves állami nyugdíjas, Erdélyi Antal Mihály tíz hónapos, Iancu Maria négy hónapos, Wenzure Erzsébet született Fekete hatvannyolc éves, Bartl Mária született Husz ötvenöt éves, Tudorov Demeter huszonegy éves katona, Baumann Magdolna hetvenöt éves, Dragomir Nicolae hatvannégy éves zenész.

(—) **Részeg vasúti munkás halála.** Szentandráshely közpén határában, egy szalmakazal mellett holtan találták Cernei Nicolae huszonnyolc éves merczfalvai illetőségű vasúti munkást. A fiatal ember este több korcsmában is megfordult és miután nagyobb mennyiségű italt elfogyasztott, elindult a tizes számú vasúti órház felé. Útközben elfáradt és a szalmakazal tövében keresett menedéket. Ott elaludt és a hidegben megfagyott.

(—) **A rendőrség közigazgatási osztályának közleménye.** A temesvári rendőrség közigazgatási osztálya közli, hogy az engedélyek, iratok vagy bármilyen okmányok kiállítása érdekében benyújtott kérvényeket, az abban feltüntetett kiállítási időpont előtt legalább két héttel terjesszék be a rendőrséghez. Erre azért van szükség, hogy a kért iratokat még idejében elkészíthessék, mert a később benyújtott kérvényeket nem vehetik figyelembe.

Roosevelt arra a kérdésre, hogy nem fáradt-e már bele a rengeteg munkába, mosolyogva válaszolt:

— Nagyon szeretek dolgozni és nagyon szeretem a munkámat.

Az elnök arcán meglátszanak az elmúlt esztendő izgalmai. Egészsége azonban kifogástalan. Legutóbb mindenre kiterjedő orvosi vizsgálaton esett át és orvosi megállapították, hogy szervezete kifogástalanul működik.

Az elnök egyébként ma is optimista, tele van derúval és munkakedvvel. Napjai úgy kezdődnek, hogy reggel az ágyban olvassa el a leveleket és újságokat. Fél 11 órakor lép dolgozószobájába és kevés megszakítással délután 5 óráig dolgozik. Ebédhez rendszerint egy csomó aktával érkezik, a fogások között is olvas, jegyzeteket készít s gyakran hatalmas köteggel vonul a hálószobájába is.

ÚSZAS ÉS BÉLYEGGYŰJTÉS

Minden másnap uszodába megy, ez a kedvenc sportja és az úszásban testi hibája sem gátolja. Valaha kedvenc szórakozása volt a bélyeggyűjtés, erre azonban, mint az újságíróknak elmondotta, most már alig van ideje, mint ahogy filmeket is ritkábban nézhet, mint azelőtt, amikor Európa politikája nem fokozta fel ennyire az Egyesült Államok elnökének munkáját. Pedig nagyon szereti a mozi, de ma már alig jut ideje ahhoz, hogy három-négy héten megnézzen egy filmet.

ROOSEVELT ÉS AZ ÚJSÁGÍRÓK

Minden konferencián megjelenik és mindenkit meghallgat, aki kihallgatásra jelentkezik. Valóságos szellemi torna, amikor egyszerre 10—15 újságíró fogad és „kapásból” válaszol a feléje zúduló legvártatlanabb és legkényesebb kérdésekre.

Ezek a sajtókonferenciák egyébként 40—50 percig tartanak és az újságírók minden alkalommal a legnagyobb elragadtatással távoznak Roosevelt dolgozószobájából, rendszerint idézve az elnök egy-egy szellemes megjegyzését, amelyet valamelyik „sarrokbászorító” kérdésre tett.

(—) **Lemondott az aradi prefektus.** Stinghe Dumitru tüzérezredes, aki egy esztendője Arad megye delegált prefektusa, lemondott tisztviségéről. A magasrangú katonatiszt ismét aktív szolgálatot fog teljesíteni, amennyiben előléptették és egy brigád parancsnokságával bízták meg. Stinghe Dumitru távozását Aradon és a megyében őszintén sajnálják, mert emberséges és megértő főtisztviselő volt és a magyaroknak is szívesen állt mindenben rendelkezésükre.

(—) **Átalakítások a Kultúrpalotában.** Baran Coriolan dr. főpolgármester tegnap megtekintette a Kultúrpalotát, amely a városi muzeum elhelyezésére is szolgál. A muzeum anyaga olyan gazdag, hogy a Kultúrpalota helyiségei szűkek az egész anyag megfelelő elhelyezésére. Azért szükségessé válnak majd a palotában bizonyos átalakítások, hogy így több helyet nyerjenek. Ciurceu Vasile városi főmérnök, aki szemleútnán a főpolgármestert elkísérte, legközelebb elkészíti a szükséges terveket.

(—) **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Giuchici Augustin, Bugariu Dorina Rodica, Comloceanu Teofil, Schwandtner Hermin, Hildegard Ruth, Fadas György.

Gábor FRANCISKA
Franchot TONE

Az utolsó Katalin

Rendezte: NORMAN TAUROG
MÉSE A MINDENT TUDO ÉS MINDENT ATÉLT FÉRFIÓRÓL ÉS AZ ÁRTALAN FALUSI KISLÁNYRÓL.

Legközelebb a CORSO moziban

Maróczy Géza, a világhírű magyar mester érdekes összehasonlítása a sakkozás és hadviseelés között

Karcsú, magas alakja, hátrafésült dús haja, kék szemének állandó mosolygása, mozdulatainak frissesége, társalgásának szellemes fordulatjai, mind, mind ellentmondanak a ténynek, amelyet pedig nem lehet kétségbe vonni: Maróczy Géza, a magyar sakkozás büszkesége — 70 éves. 45 évvel ezelőtt szerezte meg a mesteri címet és rangot Hastingsban és azóta győzelmet győzelemre halmozott, hírt, dicsőséget szerzett nevének és nemzetének, három sakkozó nemzedékkel szemben állta meg sikerrel a helyét s még 1936-ban is — 66 éves korában — olimpiai világbajnoksághoz segítette a magyar csapatot Münchenben. A magyar sakkozást több, mint négy évtizeden keresztül Maróczy jelentette és tette világhíressé. Megkérdeztük, hogy 45 éves versenykarrierje alatt mi volt a legérdekesebb sakkélménye?

— 1899-ben — feleli Maróczy — Markóval mérkőztem egy bécsi versenyen. 30 lépés után általános játékelemzés következett. Mindenki — beleértve az összes jelenlevő sakkudósokat, — azt állította, hogy vereségem elkerülhetetlen. Nagy meglepetést keltett, amikor csöndesen kijelenttem, hogy feltétlenül megnyerem a játszmát. Rothschild Albert odaüzent nekem, hajlandó vagyok-e 100 forintba fogadni a győzelemre? Hajlandónak nyilatkoztam, mire Rothschild rövid gondolkodás után így nyilatkozott: „Mi minőnyáján biztosra vesszük Maróczy vereségét. Ő azt mondja, nyerni fog. Ha Maróczy ilyen biztos a dolgában, miért dobjuk ki a 100 forintot az ablakon?” Életemben először és utoljára nyertem volna sakkfogadást, még hozzá Rothschildtól. Nem sikerült, mert túlságosan bíztak bennem...

— Legszebb versenyszereplése?

— Nyolc-tíz első díjat is nyertem nagy nemzetközi versenyeken, de legértékesebbnek mégis azt a második helyezést tartom, amelyet 1896-ban értem el Nürnbergben. Ez volt az első mestertornám, amelyen résztvett a világ minden nagy játékosa. Mindenki mást megelőzve Lasker világbajnok mögött lettem a második.

Maróczy ezután így folytatja érdekes visszaemlékezéseit:

— A világháború alatt meghívott a pólai Tiszti Kaszinó. Az 1916-ik évi olasz offenzíva miatt sokáig nem tudtam hazautazni. Nap-nap után szimultán játszottam a tengerésztisztekkel, mint egyetlen civil. Jól emlékszem, gyakran megjelent a kaszinóban Horthy Miklós és tengerésztiszt-társaival együtt nézte a játékomat.

— Ki volt legerősebb ellenfele?

— Itt minden a hangulattól és a körülményektől függ. Ha ezek kedveznek, meggyőződésem szerint meg lehet verni minden ellenfelet. Természetesen az ellenfél játékmódora is sokat nyom a latban. Én sohasem szerettem a lassú, óvatos, pozíció-játékot. Ilyen ellenfelekkel szemben gyakran elvesztettem türelmemet, ami bizony vereséget szokott jelenteni. Lasker világbajnok nehéz ellenfél volt, száraz pozíció-játékos, míg én a bonyodalmakat kedvelem, az ötletes áldozatokat, a meg-megújuló kombinációkat.

— Ki volt „minden idők“ legjobb sakkjátékosa?

— Szerintem Steiniz.

— A maiak közül ki a legjobb?

— Aljechin világbajnok és a 23 éves észt Keres. A régi játékosok sakkudósok voltak. A maiak művészek. A régiak iskolát csináltak, megteremtették a sakk elméletét, amely ma már készen áll mindenkinek a rendelkezésére. Ennek köszönhető, hogy a mai játékosok összehasonlíthatatlanul többet tudnak, mint a régiak.

— Ma ismét háború dúl Európában. A sakk tulajdonképpen hadviseelés fehér és fekete bábokkal. Mindenképpen érdekes lenne tehát párhuzamot vonni a sakk és a háború taktikai fejlődése között.

Maróczy szívesen fogadja az ötletet és így válaszol:

— Ez a párhuzam mindenképpen indokolt is, hiszen a harcmodor, a háborús taktika hullámvonalaiiban, apály-dagályszerűen fejlődik, akár sakkról, akár veresen komoly hadviseletről van szó. Kezdjük talán a lovagkoron. Akkoriban az egyéni hősiesség volt a döntő mozzanat. A lovagok szívből utálták az óvatos fegyverforgatást, a lassú pozíció-harcot. Mindent mertek és

kockáztattak, mert nem időt akartak nyerni, hanem klerószakolni a döntést, győzelmet aratni. Ezt a „támenős“ stílust képviselte annak idején Morphy világbajnok. A sakkozás elmélete akkor még nem fejlődött ki. Morphy játéka ötletes volt és csillogó, bátor, szellemes, lovagias. Ez volt a sakk hőskora. Az ágyú és a puskapor bevezetése véget vetett a lovagi harcmodornak. A hadviseelés mesterséggé vált, a háborúk sorsa zsoldos hadseregeken fordult meg, amelyek természetesen kímélték egymást, vakmerő és veszedelmes támadás helyett előnyben részesítették az óvatos körültekintést, a döntés észszerű halogatását, apró előnyök fokozatos kiharcolását. A sakkban ez már az iskolát alapító Steiniz és még inkább

Lasker kora. A Lasker-tanítványok követték mesterük példáját és nem nyeresre, mattra játszottak, hanem halálos biztonsággal igyekeztek megsemmisíteni az ellenséget. Kerülték a kockázatot s inkább nem győztek, de semmiesetre sem akartak veszteni. Persze, ez a szürke játékmódor odáig fajulhatott, hogy gyakran az eldöntetlen partik hosszú sora tette unalmassá a sakkozásnak ezt a fajtaját. Órák hosszat többé-kevésbé haszontalan ide-oda tologatás folyt a 64 kockás mezőn. A napoleoni hadviselet Aljechin „romantikus“ játéka képviseli a sakkozásban. Aljechin világbajnok szakított az unalmas pozíció-harcral, ő már testestől-lelkestől huszáros, belemenős játékos. Mindig győzelemre, agyonütésre dolgozik és ennek következtében játszmái élnek, érdekesek, szellemesek.

— Helyben vagyunk. Most már csak a magyar sakkozásról essék néhány szó.

— A magyar sakkozás — mondja Maróczy Géza, — mindig híres volt nagy tehetségeiről. A tehetség azonban önmagában itt sem elegendő. Dolgozni is kell, sokat küzdeni, versenyezni: a fiatalok felemelkedésének ez a legbiztosabb útja. L. D.

EGY KIRÁLYNŐ GONDJAI

A királyok helyzete sem irigylendő a mostani időkben. Súlyos a korona, napról-napra megújuló megpróbáltatások közepette igen nehéz szakadatlanul viselni a kormányzas gondjait. De ha már erős férfiak számára is ily súlyos feladatot jelent sorsszerű küldetésük, úgy még nehezebb a helyzet, ha egy gyenge nő vállain terhesednek az országok gondjai. Vilma holland királynőre gondolunk, egy kicsiny nép urakodójára, aki ezer és ezer veszedelem közepette végzi teendőit a fenyegetően alakuló események közvettlen szomszédságában. Óriási feladat ez ott, ahol köröskörül mindenütt a háború viharfelhői cikáznak. Nap-nap után megújuló veszedelmek örvénylései közepette emberfeletti önuralmat követel nyugodtan megmaradni a kormánykerék mellett, tovább vezetni a szenvedélyek örvényei közt lebegő hajót. De Vilma királynő megingathatatlan bátorsággal és eréllyel viseli a koronát. Férfias elszántsággal áll éjjel-nappal magas órhelyén, hogy semlegessége fenntartásával megmentse országát az elmerüléstől. Már kora hajnalban ott ül íróasztala mellett s még ki sem bújt a nap, mikor már fogadja minisztereit, hogy megvitassa velük a helyzetet. Rövid séta után ebédjére is csak húsz pernyi időt szán, azután ismét dolgozik késő éjszakáig. Kell is az éjszakát nappalá tenni, mert rettenetes gondok és soha nem tapasztalt megpróbáltatások sújtják most a hajdan oly bőségben élő és vidám Hollandiát. Megnyúltak, komorrá lettek az egykor kedélyes arcok, bizonytalanság, zord tépelődés lett úrrá az egész országban.

Van is ok aggodalomra, keserűsége bőven. A bankok működése, a nemzetközi kereskedelem úgyszólván megszűnt. A blokád következtében a nemrég még élénken virágzó ország most rezervált puszttá, készleteiből él. Amszterdam olyan csendes, mint egy mába feledkezett középkori város. Rotterdam nemrég még zsibongó kikötő, amelyet Hollandia kereskedelmi tüdejének neveznek, most alig lélegzik már, hajói benuktan vesztegelnek a kikötőben, sok-sok kilométer hosszúságban elnyúló raktárai tíresen tátonganak. Tétlenül magasodnak az ég felé az óriási felvonógépek, amelyek ezer és ezer tonna szemet, ércet, vagy más árut tudnak elraktározni futó órák alatt. Több száz hajó indult el naponta a kikötőből, most legfeljebb, ha négy, vagy öt indul el veszedelmekkel fenyegető útjára.

Délfranciaországi, vagy olasz kikötőkből kell új útvonalakat keresni Afrikába, vagy Amerikába. Ezt teszik, akik a tengerre kimerészkednek, de a legtöbb hajózási vállalat egyszerűen megszűntette működését. Az amszterdami dohánytőzsdé is megszűnt, amely egész Amerikát és Németországot ellátta dohányárúval. Idáig jutott ez a nagyszerű tengerész-nemzet, amely az óceánokat behálózta hajóival. Pedig nem akar új területeket hódítani, nem akarja üzletkörét fokozni sem, csak élni és fenntartani a semlegességét. De, hogy ez sikerülni fog-e, bizonytalan. Mert egészen más ma a helyzet, mint volt a legutóbbi világháború alkalmával. Ma északon van a háború gyújtópontja. S ha kigyúlnak a lán-

gok, könnyen lehet Hollandia is a küzdelmek martaléka.

Hosszú uralkodása alatt már egyszer sikerült Vilma királynőnek, hogy országa számára megmentse a békét. Ha most is sikerül elérnie azt, amit egyszer az elmúlt világháborúban elért, úgy neve gyémántbetűkkel lesz beírva Hollandia történelmébe. Akkor nem dolgozott hiába hajnalról késő éjszakáig ez a nagyszerű asszony, aki még öregségében sem ismer megállást és fáradtságot, ha arról van szó, hogy megvédje országát a háború megpróbáltatásaitól. De nemcsak Hollandia történetében fog dicsőségesen ragyogni az ő neve, ha munkája sikerül, hanem a világtörténelemben is. Nagy Katalin, Viktória királynő, Mária Teréziával fogják együtt emlegetni Vilma hollandiai királynőt, ha ez az önfeláldozó koronás asszony népet sértetlenül vezetni át talán egyszer mégis csak elkövetkező békésebb, boldogabb időkbe. (F.)

Színház

Ma este kezdi előadásait Hevesy Miklós társulata a gyárvárosi Colosseumban

A gyárvárosi Colosseum-terme díszbe öltözöttén várja a ma, esütörtök estéi megnyitó előadás közönségét. A bemutatásra kerülő Lovasparádé című operettjáték olyan pompás kiállításban jut Temesvár színházlátogató közönsége elé, amely biztosítja a magyar társulat rövid temesvári vendéglátásának sikerét. A nagyszerű darab iránt igen élénk az érdeklődés és az igazgatóság a Lovasparádé előadását egyelőre háromszor tűzte műsorra. Pénteken este és vasárnap délután is ez az operett van műsoron.

Vasárnap két kitűnő reprint ad a társulat. Délután 3 órakor Zerkovitz Béla nagyszerű Csókos asszonya kerül előadásra mérsékelt helyárrakkal, este 9 órakor pedig Kálmán Imre világhíres operettjének, az Obsitosnak lesz hosszú idő után első felújítása. Ebben az operettben viszontlátja a közönség Hevesy Miklós igazgatót, akinek Andris egyik parádés szerepe.

A Colosseum elővételi pénztára ma délután tíz órakor nyílik meg és a bérlő közönség jegyeit déli egy óráig tartják fenn. Az előadások naponta pontosan este 9 órakor kezdődnek és az előadások végén a közönség még villamost kap a különböző városnegyedekre.

HETI MŰSOR:

Csütörtökön este 9 órakor: Lovasparádé. (Operett-premier.)
Pénteken este 9 órakor: Lovasparádé.
Vasárnap délután 3 órakor: Csókos asszony. (Mérsékelt helyárrakkal).
Vasárnap délután 6 órakor: Lovasparádé.
Vasárnap este 9 órakor: Obsitos (Hevesy Miklós felléptével.)

Molotov ajándékkosarai eltüntették a föld színéről egy finn várost

(Finn harctér, március hó.) Megrendítő, szavakkal nem is tolmácsolható érzés, amikor egy virágzó város tökéletes pusztulását szemléljük a közvetlen közelből, anélkül, hogy csak egy pillanatra is segíthetnénk akár a pusztuló városon, akár a szerencsétlen lakóin. Sortavala város a Ladoga-tó északi részének egy kis öblében volt. Nem tévedésből írjuk, hogy volt, mert ami jelenleg van belőle, az mindennek mondható, csak éppen városnak nem. Ami most előttünk van, az csupán itt-ott még füstölő, alakatlan romhalmaz, a fehér hólepel és a csillogó jégpáncél alatt olyan a város, mintha óriási fekete, kormos lyukakat vágtak volna a hótakaró folytonosságába. Az üszkös, megszenesedett fagerendák közül furcsán kimeredő, fantasztikussá görbült vasoszlopok, villamosvezeték, póznák és kibogozhatatlan szövevényé kuszálódott drótok tömege teszi szinte lehetetlenné a járást még a gyalogosok számára is azon a területen, amit még egy héttel ezelőtt is főuccának neveztek.

LÉGIPIADÓ — ÖT NAPON AT

Egy héttel ezelőtt jártunk Sortavala városában, amikor a Ladoga-tótól északra elterülő frontszakasszal ismerkedtünk meg közelebbről. Itt állomásozott néhány napig a nemzetközi újságíró-társaság, innen, a kis szálloda portásfülkéjéből telefonáltunk és a postahivatalban is a legnagyobb előzékenységgel vették fel táviratainkat. Most a postahivatal helyét csak a drótok és vaspóznák még nagyobb és még jobban összekuszált tömege jelzi, szállodánkat pedig egyszerűen nem találjuk, akárhogy kutatunk is a romok között. A velünk lévő finn tiszt keserű humorral jegyzi meg:

— Ami a városból megmaradt, az mind a föld alá került. Részben mint hősi halott, részben pedig mint a pincékben tovább dolgozó hős polgár.

Az alatt az egy hét alatt, amíg Sortavaltól távol voltunk, annyi történt, hogy a szovjet repülők öt napon át szakadatlanul bombázták a szerencsétlen várost, mert ott sejtették a védekező északkeleti finn sereg utánpótlásának a központját. Az ötnapos szakadatlan bombázás tökéletes eredménnyel járt. Olyan sűrűn jöttek egymásután a támadások, hogy már nem is fúj-tak légi riadót, egyszerűen a föld alá költözött mindenki és öt álló napig ott élt. A hatodik napon előjöttek a szomorú fogságból, de csak azt állapíthatták meg, hogy vagy visszaköltöznek a föld alá, vagy elköltöznek végleg ebből a sívárrá pusztított városból.

TÜZBEDOBOIT GYUFASKATULYÁK

El lehet képzelni, milyen munkát végeztek az orosz gyújtóbombák ebben a városban, ahol egyetlen kőből épült ház nincs. Itt mindenki békeidőkre építkezett, soha senki sem gondolt arra, hogy valaha is légitámadás érheti a várost. A faházak úgy lobbantak lángra a 3000 fok hőt sugárzó és vízzel olthatatlan gyújtóbombák hatása alatt, mint a tűzbedobott gyufaskatulyák. A tűzoltóság az első támadások után még nagy hősiességgel és elszántsággal dolgozott, de amikor a sorozatos újabb támadások jöttek, kénytelenek voltak a tűzoltók is az óvóhelyekre menekülni és amíg ott tartózkodtak, az alatt csontá fagytak a tomlóik és befagytak a vízcsapok is, úgy, hogy hiába volt minden további erőfeszítés. A város valamennyi háza lobogó lánggal égett teljes öt napig és most, amikor itt állunk a város egykori főuccáján, némelyik házból még most is olyan hőség sugárzik elő, hogy a közepébe se lehet jutni.

A HŐ ÉS A FAGY HARCA

Öt napig borzadva, megdöbbenve néztük jó 25 kilométer távolságból, hogy pirosodik a látóhatár Sortavala felett egész éjszaka és most, a hatodik napon, amikor a hadvezetőség engedelmével megjelentünk a borzalom színhelyén, nem találunk szavakat a szörnyűségek leírására. A hó és a fagy harcolt itt egymással. A lobogó lánggal égő házból kisugárzó hó jókora körzetben elolvastotta a havat, de amint a lángok ereje csökkent, a fagy visszahódította az elvett birodalmat és csillbögő, acélkemény jégréteggel vont be mindent, házakat, kidőlt falmaradványokat, még a megolvadt és fantasztikus alakúvá

görbült háztartási szerszámokat és edényeket is. Mintha valami mesebeli, félig lángokban álló, félig megfagyott városban járnánk, a fel-felcsapó lángok tüzeit és fényét ezerszeresére nagyítják a jégcsapok és jégkristályok milliói.

Sortavala nincs többé. Amit mi városnak nevezünk, az megszűnt, de nem szűnt meg a város élete. A lakosság nagyobbik fele elmenekült, de a többi kitartott az ötnapos szörnyű bombázás alatt is és most a földalatti rejtékből előbújva ödöng a romok között, hátha maradt valami olyan a házból, aminek még hasznát lehet venni. A föld alatt azonban élet folyik, amennyiben egyáltalában ennek lehet nevezni az olyant, amely legfeljebb csak pár órási segítségre épült fel. Az ember azonban csodálatosan meg tud szokni minden körülményt. Csak most látni, mi mindent tudnak elviselni azok, akikről a civil életben gondoskodni szoktak. A földalatti élet irányítói és szervezői a nők, a Lották. Kezdve az elsősegély nyújtástól a vigasztalásig, buzdításig és a hivatali teendők ellátásáig a Lották mindenütt ott vannak.

10 EZER BOMBA

Nem szégyen beismerni, hogy amikor a repülő-támadás jön, senki sem hős, mindenki menekül a legközelebbi óvóhelyre, vagy ha messze van tőle, igyekszik láthatatlanná tenni magát, mert a szovjet repülők, amikor már megszűnt a város komoly ellenállása és elhallgattak a légvédelmi ütegek, olyan alacsonyra ereszkedtek le, hogy akár egyes embereket is célba vehettek bombáikkal, de még inkább géppuskáikkal és mindennapos eset volt, hogy megtámadtak egy-egy vigyázatlan, a szabadban járkáló embert. Csak háromnapos szakadatlan támadássorozat tudta megtörni Sortavala város védőinek ellenállását, a következő napok alatt pedig a pusztító munkájukat tették tökéletessé a szovjet repülők. A szemtanuk szerint megközelítőleg 10.000 bombát dobtak le a városra, volt olyan nap, amikor 15 légitámadás szórta a bombát.

Mint minden más fegyvernemnél, a repülő-támadásoknál is szolgált újításokkal a Szovjet. Olyan bombákat dobáltak, amelyeknek egyik fele mint srappel, még a levegőben robbant és repeszdarabokkal árasztotta el az egész környéket, a másik fele pedig tovább zuhant lefelé és

Magyar

lelkigvakorlatok

a józsefvárosi plébániatemplomban

március 10--14-ig

Nők részére minden este 1/27 órakor
Férfiak részére minden este 8 órakor

A beszédeket tartja P. H a j d u Leander csiksomlyói szentferencrendi vikárius.

mint gyújtóbomba végezte be pusztító munkáját. Még veszedelmesebbek a keserű katonahumorral „Molotov ajándék-kosár”-nak elnevezett hatalmas, közel három méter hosszú és egy méter átmérőjű pléh-hengerek, amelyeket a repülőgépekről bocsátanak le. A henger orrán légcsavar dolgozik és a henger belsejéből nagy tömegben zúdulnak le a kis gyújtó- és robbanóbombák százai. Egy ilyen Molotov-kosárban közel ezer darab kis bomba van és amint a légcsavar részsütösen viszi lefelé az egész alkotmányt, hosszú sávban pusztít és gyújt mindent, ahová a Molotov-ajándékok leessenek.

ÉL AZ ELLENTALLÓ SZELLEM

Sortavala mint város megszűnt, talán soha többé nem építik fel, de nem szűnt meg a finn ellenálló szellem. Sortavala ma is finn kézben van, ma is kulcshehelyezete van az egész északkeleti, vagy ahogy népszerűbben ismerik, a Ladoga-tótól északra elterülő harctérnek. Akik eddig a városból irányították a finn sereg ellenállását, azok most a földalatti óvóhelyek biztonságából folytatják munkájukat s hogy milyen eredménnyel, azt az események mutatják legjobban. Szemlélődésünk közben újra felsívít a légiriadó, jönnek a repülők! Ahányan vagyunk, annyifelé rohanunk, harmadmagunkkal egy hatalmas hó-buckába bújunk és amikor tíz perc múlva agyonfagyva előbujunk, megtudjuk, hogy a repülők ezúttal nem bombával kedveskedtek, hanem tűzpiros papírszeletekkel szórták tele a környéket. A röpiratok mindenkit biztosítanak a Szovjet békés szándékáról.

Sortavala város 17.000 lakosa közül ekkor már csak 200 olvashatta a barátságos felszólítást, de őket aligha győzték meg ezek a tűzpiros röpiratok.

P. H.

Magyar rendező szere

a Csilla nagy pere című új UFA-film, melyet Borsody né rendezett. Egyik nagy jelenetet ábrázolja felvételünk. Heinrich George a védő szerepében leleplezi Sylvania (Dagny Servacs) áskálódását

= KÖZGAZDASÁG =

A nem közszükségleti cikkek árelenőrzése

Új törvény az ipari, mezőgazdasági és importált cikkek árszabályozásáról. Minden árunak szabott ára lesz.

A március 4-én megjelent új rendelet törvény kiegészítője az 1939 november 18-án közzétett spekulatív törvénynek, amely a közszükségleti cikkek kereskedelmi forgalmát és ipari termelését szabályozta. A szabályozás és az ellenőrzés kiterjed most már a gazdasági élet egész területére.

Azok az ipari, mezőgazdasági termékek és az importált cikkek, amelyek nincsenek közszükségleti cikké nyilvánítva, a termelés, a forgalom és az árusítás tekintetében az új törvény rendelkezései alá esnek. A közszükségleti cikkek megmaradnak a spekulatív törvény hatálya alatt.

A termelés fenntartása végett semmiféle ipari lizem sem kisebbíthető és be nem szüntethető termelését, amit az előző évben folytatott, kivéve vis major esetet, a tulajdonos halálát, vagy csődjét. A termelés csökkentésének ellenőrzésére a nemzetgazdasági minisztérium külön bizottságot nevez ki és ennek véleménye alapján dönt adott esetekben.

A nyersanyagokkal való ellátás biztosítására a nemzetgazdasági minisztérium a földművelési minisztériummal évente minimális programot állapít meg a szükséges ipari növények termelésére. A nemzetgazdasági minisztérium minden ipari és bányászattól bekövetkező évi termelési programját és ha nem volna nekik ilyen programjuk, előírhatja ezt nekik, illetve terveiket a termelés javítása érdekében módosíthatja. Azokat az üzemeket és bányákat, amelyek bármilyen okból nem működnek vagy nem használják ki teljes termelői képességüket, a minisztérium határidő megállapításával kötelezheti az előírt feltételek melletti működésre. Ugyanez a munkaügyi minisztérium fel van jogosítva arra, hogy munkabeszünetek esetében döntő bizottság útján különleges eljárással intézkedjen a munkások, iparosok, mérnökök és minden fajta szakemberek munkabeszünetének elhárításáról. A szükséges munkaidőt is felemelheti a munkaügyi miniszter a termelés érdekében, de legfeljebb két órával a törvényes idő fölé és a heti egy pihenő nap kötelező betartása mellett. A túlórák díjazása felerészben a rendes, másik felerészben a felemelt tarifa szerint történik.

Az iparvállalatok a törvény közzétételétől számított 20 nap alatt vallomást kötelesek beadni a nemzetgazdasági minisztériumnál és ebben bejelenteni nyersanyag készletüket, kész gyártmányaik és félgyártmányaik mennyiségét s mennyi nyersanyagra van szükségük az egész évi munkateljesítményükhöz. Ezek a vallomások fognak alapul szolgálni az ipar nyersanyag ellátásához és a behozásra szükséges anyagok megállapításához. A hazai ipar részére szükséges belföldi nyersanyagok csak ennek a szükségletnek teljes fedezése után exportálhatók. A kiviteli tilalmat a nemzetgazdasági miniszter előterjesztésére a minisztertanács rendeli el.

A hadsereg szükségleteire, vagy közellátására zárolhatók, vagy rekvirálhatók áruk úgy a termelőknél, illetve iparosoknál, mint a kereskedőknél is.

A behozatalra engedélyezett áruk árát és a vámtól kiváltását úgy az iparosok, mint a kereskedők a szokásos határidőn belül kötelesek teljesíteni. A késedelem büntetendő cselekmény az alábbiak szerint.

AZ ÁRAK MEGHATÁROZÁSA

Az ezen törvény alá tartozó áruk csakis a nemzetgazdasági minisztérium által rendeletileg meghatározott áron adhatók el. Az ár meghatározás meghatározott időre és akár az ország egész területére, akár egyes vidékekre szól és pedig úgy a termelők, mint a nagykereskedők és kiskereskedők eladásaira. Ezeknek a kötelező áraknak a meghatározását a nemzetgazdasági miniszter egy öt tagú bizottság véleményezése alapján szabja meg. A bizottságban az iparnak, a mezőgazdaságnak és a kereskedelemnek, valamint a nemzetgazdasági és a földművelési minisztériumnak egy-egy képviselője vesz részt. A bizottság a termelési költségek összes elemeit és a jogos vállalkozói hasznot veszi figyelembe. Joga van az ipari és kereskedelmi vállalatok iratait ebből a szempontból átvizsgálni. A kartell törvénytől eltérően a kartellban álló iparvállalatok és kereskedő csoportok ár meghatározását is ez a bizottság a jelen törvény szerint fogja megállapítani, de a kartell bizottság jelentését is figyelembe veszi.

Azok a kereskedők, akik olyan árukat importálnak, amelyeket akár nagyban, akár kicsinyben kereskedelmi forgalomba bocsátanak, elsőbbséggel bír-

nak import-engedélyre az előző évi behozataluk erejéig.

Az iparosok és a nagykereskedők ennek a törvénynek a közlésétől számított 20 nap alatt vallomást kötelesek beadni két példányban a helyi polgármesteri hivatalnál a következőkről: raktáron lévő áruik mennyisége és előállítási, illetve beszerzési ára; milyen ipari vagy kereskedelmi cégtől van képviseletük a belföldről és külföldről. Folytatólag pedig minden hónap első napján jelentést kell adniuk arról, hogy milyen mennyiségű árukat és milyen áron adtak el, továbbá a vevők címét és milyen mennyiségű árut, milyen áron szereztek be és azoknak a címét, akiktől beszerezték.

TILOS ÁRUKAT A RENDES SZÜKSÉGLETEN FELÜL BESZEREZNI

Minden fajta kereskedő köteles elegendő árut raktáron tartani szokásos cikkeiből és ebből bárkinek eladni a törvény határain belül. Amennyiben a rendes szükségleten felül szerzett volna be árut, ezt köteles a polgármesteri hivatalnál bejelenteni. A bejelentés elmulasztása árúhalmozás kihágását képezi. A rendes ellenőrző közegeken kívül a polgármesterek is ellenőrizhetik a bejelentések alapján az itt említett kötelezettségek betartását.

Szükség esetén a nemzetgazdasági minisztérium korlátozhatja az áruk fogyasztását és ellenőrizheti a forgalmát.

Az árakat az üzletekben ki kell függeszteni jól látható helyen és a vevők kívánságára jegyzéket kell nekik adni az eladott áru mennyiségéről és áráról. A jegyzékek bélyegmentesek, nem helyettesítik a számlát; ha tehát a törvény bélyeges számla kiállítását írja elő, ezt külön ki kell állítani.

A beérkezett árukat haladéktalanul eladásra kell tartani kivéve azokat, amelyek csak bizonyos időszakra szólnak és csak akkor adhatók el.

BÜNTETŐ RENDELKEZÉSEK

A büntetések kétfélek: közigazgatásiak és bíróiak. Alkalmazhatók külön-külön, de együttesen is.

Közigazgatási büntetések: a) az iparigazolvány, vagy az engedély visszavonása meghatározott időre, vagy véglegesen; b) az ipari kedvezmények megvonása; c) az ipari üzem, vagy az üzlet bezárása határozott időre, vagy véglegesen; d) kereskedelmi, illetve ipari vezető kirendelése a vállalat terhére, akinek írásbeli engedélye nélkül semmiféle üzleti cselekmény nem hajtható végre; e) a vállalat rekvirálása.

Ezek közül a büntetések közül az a) és c) alattiakat a nemzetgazdasági minisztérium, a b), d) és e) alattiakat ennek a javaslatára a minisztertanács mondja ki. A közigazgatási büntetések ellen

nincs bírói jogorvoslat, ezek végleges érvényű kormányintézkedések.

A bírósági büntetések három kategóriába oszlanak.

I. csoport: Az áruk kifüggesztésének elmulasztása, a vevő kívánságára jegyzék nem adása, az előírt bejelentések határidejének elmulasztása, a behozatali engedély árúértékének kellő időben be nem fizetése, az áru el nem vándorlása a szokásos időben és a termelés évi előirányzat be nem nyújtása.

II. csoport: az iparosok és mezőgazdák között kötött termelési szerződés be nem tartása, a szükségleten felüli árúmenyiség vétele, az eladás megtagadása, árúhalmozás.

III. csoport: valótlan adatok az előírt bejelentésekben, a megszabott árnál drágábban eladás, a termelés beszüntetése vagy csökkentése miniszteri engedély nélkül, iparosok részéről megtagadása a gazdákkal szerződés kötésnek nyersanyagok termelése tárgyában, a miniszternek benyújtott, vagy általa előírt termelési program be nem tartása.

Az I. csoportnál a büntetés 500—20.000 lei. A II. csoportnál 2000—100.000 lei. A III. csoportnál 5000—500.000 lei. Közkereseti társaságoknál a cég tagjait egyetemlegesen marasztalják a céggel. Részvénnytársaságnál a cégre kiszabott büntetéssel egyenlő összeggel büntetendő a felelős üzletvezető is.

BÜNTETŐ ELJÁRAS

A kihágásokat a nemzetgazdasági minisztérium és a kormányzóság megbízottain kívül a prefektusok, polgármesterek, ezek helyettesei, vagy megbízottai a kormányzó jóváhagyásával és a rendőrbírói tisztek állapíthatják meg. A jegyzőkönyveket két példányban veszik fel, az egyik a terheltnél marad, a másikat 24 órán belül a kormányzósághoz terjesztik fel.

A kihágások felett a kormányzóság székhelyén alakított ítélőbizottság ítél. A bíróságot a nemzetgazdasági minisztérium nevezi ki. Három tagja közül az elnök egy bíró, mellette egy jogász és egy a vádlott szakmájához tartozó tag van, tehát a szükség szerint iparos, vagy mezőgazda, vagy kereskedő, akiknek a kormányzóság székhelyén kell lakniuk. Ez a bizottság első és utolsó fokozatú ítélőbizottság. A terheltet ajánlott levéllel idézi meg. Határozata ellen a kihirdetéstől számított 20 nap alatt recursnak van helye, ami a végrehajtást nem gátolja. A recurs vagy az ítélő bizottságnál, vagy az elbírálásra hivatott ítélőtáblánál kell benyújtania. Ha a tábla helyt ad a panasznak, akkor érdemben is intézkedik.

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

Mindaddig, amíg ennek a törvénynek megfelelően közzé lesznek téve a kötelező árak, tilos magasabb árakat szabni a törvény kihirdetésekor volt árnál. A cselekményt a III. csoport büntetése sújtja. Ez a tilalom nem vonatkozik mezőgazdasági és szőlészeti termékekre.

Külön sürgősséggel fogja megállapítani a minisztérium azoknak az árúknak az árát, amelyeknek jogosulatlanul magas ára volt a törvény kihirdetésekor. A nemzetgazdasági minisztérium megállapíthatja azoknak az ipari mezőgazdasági termékeknek és árúknak a jegyzékét, amelyeknél nem kívánja közérdek, hogy e törvény hatálya alá kerüljenek.

A kiszabott büntetések ennek a törvénynek a végrehajtásával járó költségek fedezésére szolgálnak.

A szabadforgalmi devizák új árfolyama

Március 31-ig lehet beadni a második évnegyed behozatali kérvényeit

A második negyedére az új külkereskedelmi törvény életbeléptetésének a napjától, március 10-től március 31-ig lehet beadni a behozatali engedély kérvényeket. Ezuttal az új törvény rendelkezései szerint a régi importőrök tavalyi behozatalaik arányában jogosultak az engedély elnyerésére és ebben elsőbbséggel bírnak. Új cégek ezeknek a kielégítése után kerülnek sorra. A kérvények gyorsabb elintézése végett a behozatali ügyosztály új osztállyal szaporítja az ipari cikkek csoportjában. A behozatali engedélyeket a törvényben az áruk természet szerint meghatározott elsőbbségi sorrend szerint adják ki. Megszűnik minden megkülönböztetés a kivitelnél, tehát nem lesznek többé nehezen exportálható és ezért különlegesen kedvezményezett áruk, miután a mai külföldi kereslet mellett aránylag jól kihelyezhetők a külön jegyzékbe foglalt úgynevezett nehezen exportálható áruk is. A március 10-ig kivitt ilyen áruk deviza ellenértékei azonban ezután is 100 százalékban szabad devizák maradnak és az átmeneti deviza hivatalnál lesznek értékesítve. — A főt megállapított új szabad deviza kurzusok most a péntek feljára a következők: angol font 852 lei, egyiptomi font 873 lei, holland forint 114 lei, belgas 36 lei, dán korona 42 lei, dollár 211 lei, norvég korona 48 lei, francia frank 4.83, svéd korona 50.37,

palesztinai font 854 lei és svájci frank 48 lei. Nem szerepelnek az árfolyam jegyzékben az olasz líra, a német márka, a görög drachma, a pengő, a dinár, a léva, a peseta, a cseh korona és a török font, mert ezeknek a kliring egyezményben megállapított fix átszámítási kurzusuk van és az egyezmények megváltoztatásáig ezek szerint kell elszámolni.

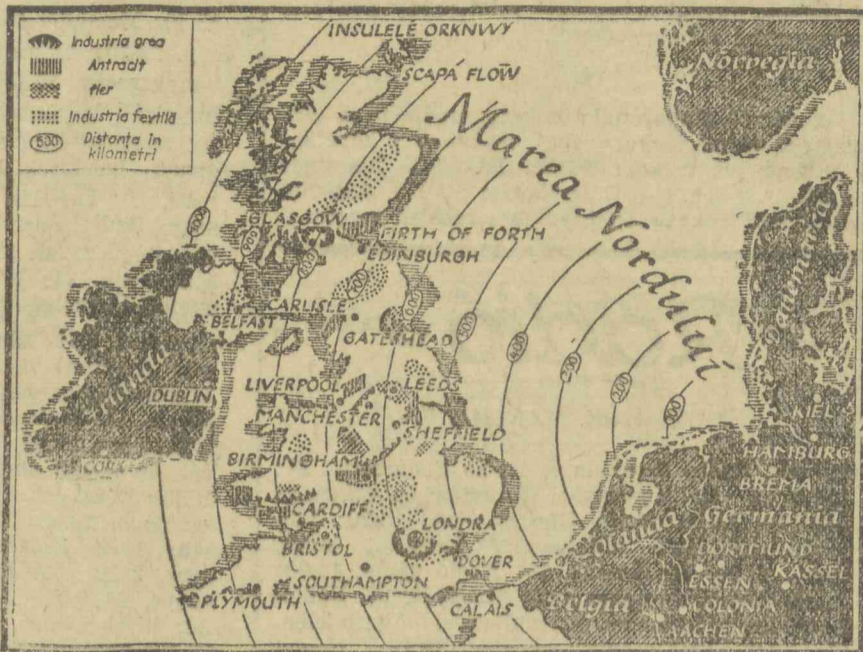
== Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Holland forint 75.51—76.32, belgas 23.96—24.30, angol font 567.87—576.15, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.22—3.77, cseh korona 4.68—4.77, svájci frank 31.81—32.29, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harmincnégy százalékos felár is bennfoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: drachma 0.99—1.60 és 1—1.62, dinár 2.89—3.05, német márka 40.50—41.50 és 49—50, pengő 26.50—27, olasz líra 7.17—7.17, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

(=) A bányási gabonapiacra élénk kereslet mutatkozik a búza iránt és az üzletkötések is megindultak. A piaci árak a következők: Búza 535, tengeri 395, korpá 330, újab 520, muharmag 1050, napraforgómag 950, tökmag 1500, tavaszi árpa 520 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 62 lei kilónként.

Anglia szén- és vasércellátása a háboru előtt és ma

Az angol gazdasági helyzet a mostani háború folytán lényegesen megváltozott. Az angol szén még a 19. század végén uralta a világpiacot. Versenyen kívül olcsó volt és szállítása is a kikötők fekvésénél fogva kedvezően alakult. A világháborúban azonban számos hatalom igyekezett, hogy saját szénkészletét kitermelje. Ezenkívül az olajjal való fűtés, valamint a nagy vízerőművek létesítése is megnehezítette az angol szén helyzetét. A most folyó háborúban érzékeny hiány mutatkozik a bányafában is, amelyet Anglia 90% erejéig más országokból importálni kénytelen. Az angol bányászti szükséglet 85%-a olyan országokból nyert fedezetet, amelyek mint szállítók jelenleg nem jöhetnek számításba, 35%-ot Finnország, 25% az USA, 14%-ot Lettország és 5,5% Svédország szállított Angliának.

Vas és acélszükségletét Anglia szintén nem képes már egyedül fedezni. Az 1870-es években az angol nyersvas termelése kétszer akkora volt, mint az amerikai Egyesült Államoké és Németországé együttesen. Közben az USA első helyre került, Németország a második lett, Oroszország a harmadik és Anglia a negyedik helyen áll. Az elmúlt évben Németországnak nyersvas-termelése a világtermelés 22,4%-át tette ki és csak 1%-kal volt kisebb, mint

az USA termelése. Anglia termelése ekkor 8,3%, a francia pedig 7,3% volt.

Anglia továbbá a vasércet is majdnem 50% az USA erejéig behozatal útján kénytelen fedezni, mivel az egykor gazdag értelemek nagyobbára kimerültek. Anglia főszállítói voltak Északafrika és Svédország, amelyek körülbelül egy-egy negyedét, továbbá Spanyolország, amely ma már csak egy nyolcadát fedezi az angol beviteli szükségletnek. A tengerentúli import viszont egyre nehezebb lesz. Térképünk szemléltetően mutatja az egyes angol iparágak elhelyezkedését.

Christu miniszter az új külkereskedelmi törvényről

Az új devize-rendszer használatát.

Christu külkereskedelmi miniszter a sajtó képviselői előtt nyilatkozott az új külkereskedelmi törvényről, amely 10-én életbe lép.

— Tudom, — mondotta a miniszter, — hogy főleg a gyakorlati életben működő emberek felvetették azt a kérdést, miért megint újabb változások. A gyakorlat emberei sokszor inkább elviselik a meglévő törvény hiányosságait, mint a sűrű változásokat, amelyek természetesen a bizonytalanság érzését keltik.

Meg lehet érteni ezt a felfogást is, azonban az új törvény nem is jelent teljes szakítást az eddigiekkel, hanem inkább

javítást a tapasztalatok alapján.

Azáltal, hogy a szabad devizák részére meghatározott árfolyamot biztosítottunk, egyformán szolgáltatást tettünk az exportőröknek és az importőröknek, mentesítvén őket minden meglepetéstől.

Az a fix árfolyam, amelyet megállapítottunk, nagyjából ugyanaz, amit a szabad forgalomban az utolsó időkből elérték a devizák, ha figyelembe vesszük, hogy 20% százalékos hivatalos áron kellett átengedni a Nemzeti Banknak és 70% százalékos kerületi értékesítésre magasabb áron. Tulajdonképpen csak

a tényleges helyzet konszolidálását hozta az új törvény.

Az exportőr pontosan tudja most, hogy mennyit kell kapnia a kikötött vételárért. Az importőr még inkább biztosan számíthatja ki a vételárát és nem kell tartania árfolyam ingadozásoktól. A legutóbbi árfolyam-alakulást véve alapul, azt mondhatom, hogy az importőrnek legalább 10% százalékos hasznot nyújt az új rendszer a régiével szemben.

De legfőbb előnynek mondható az, hogy a behozatal olcsóbbodása, ha közvetlenül nem befolyásolná is pillanatnyilag az áralakulást, minden esetre hozzájárul az áremelkedési irányzat lefékezéséhez és folyamánnyában a belső áralakulás olcsóbbodásához.

Hangsúlyozni kell, — mondotta a miniszter, — hogy az új devize-rendszer természetesen csak azokra az országokra érvényes egyelőre, amelyek szabad devizákkal fizetik áruikat. Azonban igyekszünk fokozatosan ehhez alakítani fennálló szer-

ződéseinket is, amelyek bizonyos államokkal szemben egyelőre kötnek bennünket.

Meg vagyok győződve arról, hogy az új rendszer jobb a mostaninál és a lei a jövőben szilárdabb mero eszköze lesz általa az értékeknek. A törvény elgondolásainak pontos alkalmazása mellett egyszerűbb és gyorsabb lebonyolításra számíthatunk és semmi kétségem sincs a felől, hogy a mutatkozott nehézségeket és az ezek miatt jelentkezett elégedetlenségeket ki fogjuk küszöbölni a kereskedelemben. Beköszöntő beszédemben már jeleztem, hogy nem kívánok elvont fogalmak között elveszni, megmaradok a gyakorlati valóságok terén, — ezt kívántam az új törvénnyel lehetőleg életre hívni.

(=) Nagy vasúti és vízumkedvezményvel lehet Budapestre utazni. Az OMGE az idén március 30-tól április 7-ig rendezi meg szokásos mezőgazdasági kiállítását és tenyészállatvásárját Budapesten. Ez alkalomból úgy a CFR, mint a MAV jelentős utazási kedvezményeket engedélyezett. A menetjegyirodákban 200 lejért váltható utazási igazolvány alapján ugyanis a Romániában március 24. és április 7. között váltott egész jeggyel 50% százalékos személyvonati jegyár kedvezményvel lehet visszautazni március 30-tól április 13-ig. A MAV vonalain bármely határállomástól Budapestre március 24-én 0 órától április 7-én déli 12 óráig és Budapestről vissza, illetve tovább bármely határállomásig március 30-án 16 órától április 13-án 24 óráig 50% százalékos kedvezményvel lehet utazni, bármely kocsiosztályon. Az utazás odautazásnál 24 órára, visszautazásnál tetszés szerinti időre egyszer megszakítható, azonban csak az utazási kedvezmény érvényességének időhatárában belül. Az igazolvány alapján március 24—április 13-ig Magyarországon három ízben lehet Budapestről a vidékre utazni és vissza Budapestre 33% százalékos kedvezményvel. A nagy utazási kedvezményen kívül az igazolvány alapján jelentős vízumkedvezmény is könnyítik az utazást, amennyiben a vízumot 2,50 P-nek megfelelő 75 lej kezelési költség ellenében lehet megszerezni a magyar konzulátusnál. Az igazolvány birtokosa kétszer díjtalanul léphet be a kiállítás területére. Az igazolvány ára csak 200 lej és bármely menetjegyirodában beszerezhető.

A kincstári eljárás törvényének módosítása

A hivatalos lap március 4-ikén közölte a kincstári pénzügyi eljárás egységesítéséről szóló törvény több szakaszának a módosítását. Ezeknek a célzata az, hogy fokozottabb ellenőrzés és biztonság legyen a megállapított kihágások büntetése, az esetleges büntetés-elengedések ellenőrzése és a büntetések elleni bírói eljárás formái tekintetében. Amennyiben a kiszabott adó és büntetés 100.000 leinél több, vagy ha elzárás büntetés is van kiszabva, a pénzügyminiszterhez jóváhagyás végett felterjesztett iratokat a beérkezés sorrendjében egy különleges bizottság vizsgálja felül. Ennek elnöke a bucarestii törvényszéknek az igazságügyminiszter által kinevezett bírája és négy kinevezett tagja a pénzügyminisztérium különböző ügyosztályaiból kerül ki. Ennek a bizottságnak a véleményezése nélkül nem lehet elintézni az ügyeket. A bíróságnál 5 millió lei értékig a törvényszék ítél. Magasabb marasztalási összegeknel az ítélőtábla a bírói hatóság. Mindkét helyen 90 napon belül kell elintézni a fellebbezést. Ha hivatalnok ellen hivatali vétség miatt folyik az eljárás, a tábla ítél a járásbírói, vagy törvényszéki bíró elleni ügyben és a semmitőszék harmadik osztálya, ha a vád a tábla, a legfőbb számvevőszék, vagy a semmitőszék tisztviselője ellen megy. Az ítéletek ellen 10 nap alatt lehet recurst beadni, amit törvényszéki esetekben a tábla, táblai esetekben a semmitőszék intéz el. A minisztérium által jóváhagyott büntető határozatok fellebbezés esetében is végrehajthatók, kivéven az elzárás büntetést. A különleges bizottság véleményezése alapján jóváhagyott határozatot a pénzügyminisztérium többé nem változtathatja meg és semmi indokból nem szállíthatja le a büntetést. Erre egyedül a fellebbezési bíróság jogosult. Az elkobzott árukat azonban pénzügyi kártalanítás ellenében kiadhatja a pénzügyminisztérium. A 100.000 lein aluli eseteknél, amikor a megállapítási pénzügyigazgató, vagy a vámfőnök hagyja jóvá a jegyzőkönyvet, a minisztérium említett külön bizottsága megsemmisítheti a felvett jegyzőkönyvet, ha az alaptalannak bizonyul és leszállítja a kiszabott büntetést annak 5%-ig, ha az eset körülményei indokolják.

= A közszükségleti cikkek közül törölt áruk.

Kapcsolatban a lapunkban ismertetett ipari ár-ellenőrzési törvénnyel a nemzetgazdasági minisztérium elrendelte a következő áruknak a közszükségleti cikkek törölését: kapa, fejsze, eke, borona, kapáló eke, töltő eke, henger-borona, eke, kések, vas ekelapok, láncok, kaszák és sarlók.

(=) Most időszerű a gyümölcsfák kártevői ellen való védekezés. Az EMGE Irodalmi Szakosztályának kiadásában a Gyümölcsfák kártevői címen, Török Bálint EMGE igazgató tollából egy füzet jelent meg, mely egy éven belül már a második kiadás. E füzet a kerttulajdonosok és a gyümölcsstermelők számára nélkülözhetetlen útmutató a gyümölcsfák kártevői ellen való védekezés terén. A hézagpótló könyv első kiadása egy év alatt elkelt. A második, lényegesen bővített kiadás terjedelme csaknem kétszerese az elsőnek. A könyv az EMGE gazdaköri könyvsorozatának a 2. számú kötete. A több, mint 100 kártevő fejlődését és az okozott kárt magyarázó ábrával díszített könyv külön fejezetekben ismerteti a gyökér-, törzs- és ágpusztító, a gajyakon kívül élősködő, levél-, virág- és termés pusztító kártevőket. Részletes útmutatást nyújt az ellenük való védekezésről. A tudományos alapon, népies modorban megírt könyv ára a közönséges postai portóval együtt 15 lei. Megrendelhető az EMGE-nél Cluj, Str. Regală 16. szám alatt, a füzet árának egyidejűleg való beklüldése mellett.

= Két részvénytársaság lett a R. I. M. M. A. állami üzemből. A hivatalos lapban közölt rendelet törvény szerint a RIMMA néven ismert erdélyi állami autonóm bánya és fémipari üzem, mint ilyen megszűnik és két részvénytársasággá alakul. Az egyik állami vasüzemek cím alatt Vajdahunyadon működik, a másik állami aranybányák Nagybanán címmel folytatja önálló működését. A rendelet törvény szerint az első részvénytársaság 600 millió lei alaptőkével, a második 400 millió lei alaptőkével működik, amit az állam jegyzett a nemzetgazdasági minisztérium útján.

DÉLI HIRLAP
autmoata telefon száma: 28-10

SPORT

Nagyszabású ping-pong verseny lesz vasárnap Temesvárott

A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület László Mihály, a ping-pong szakosztály volt elnöke halálának évfordulója alkalmából március 10-én, vasárnap, az egyesület helyiségében ping-pong emlékversenyt rendez, amelyen előreláthatólag Temesvár legjobb versenyzői indulnak. Ez a verseny válogató jellegű lesz és a négy legjobb játékos képviseli majd Temesvárt a két hét múlva rendezendő Román Kupa-versenyeken. A verseny győztese egyben első védője lesz annak a vándorkupának, amelyet László Mihály szülei ajánlottak fel. Ezt a kupát az a versenyző nyeri, aki három évben egymásután első lesz az évenként megismételt emlékversenyen, vagy pedig először éri el az öt győzelmet. Az emlékversenyre szombat estig lehet benevezni, mert szombaton este lesz a sorsolás és ezután benevezéseket már nem fogadhatnak el.

Sporthírek mindenfelől

Oxford—Cambridge 3:2. A két nagymultu egyetem labdarugócsapatának küzdelmeiből az oxfordiak kerültek ki győztesként. Érdekes megemlíteni, hogy az oxfordiak győztes gólját Tilea Viorel londoni román követ ott tanuló fia lőtte.

★

A MAC lett Magyarország kardszabócsapatbajnoka. A magyar kardszabócsapatverseny döntőjébe négy csapat került: a MAC, HTVK, BEAC és a RAC. A döntő összecsapás a MAC és a HTVK csapatai között történt meg és 8:8 arányban döntetlenül végződött. Ez a döntetlen azonban elég volt ahhoz, hogy a MAC csapata elhódítsa a bajnoki címet. A MAC győzelme meglepetés, mert a papírforma szerint a HTVK biztos győztesnek látszott.

★

A Sportul Studentesc a legjobb fővárosi csapat. A fővárosi csapatok egymásközti eredményeit véve alapul, kitűnik, hogy a Sportul Studentesc 7 ponttal áll az első helyen, második a Rapid FC 5 ponttal, 3. Venus 4 pont, 4. Unirea-Tricolor 3 pont, 5. Venus 3 pont.

Az AS Constanta és a Metrom visszaléptek a B) osztály bajnokságától. Már az őszi idényben tapasztalható volt, hogy a B) osztályban küzdő egyesületek nem igen tudnak megbirkózni a felmerülő anyagi nehézségekkel. Ennek tudható be, hogy most a tavaszi forduló kezdetén az AS Constanta és a braszó Metrom anyagi nehézségek miatt kénytelen volt visszavonulni a bajnokságtól.

★

A német jégkorongbajnokság eredményei. Vasárnap a német jégkorongbajnokságban a következő eredmények voltak: Wiener EV—SC Risserssee 3:3, Berliner Sch. O.—Düsseldorfer SC 1:0. A német jégkorongbajnokságban jelenleg a bécsiek vezetnek.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 7.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Szalóznene. 14: Rádió ujság. 14.20: A szalóznene folytatja hangversenyét. 15: Rádióhírek. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Német népi zene hanglemezről. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.15: Hangverseny. 20.45: Rádió ujság. 21: Szimfonikus hangverseny. 22.20: Rádió ujság. 23: Nagy énekesek hanglemezről: Jeritza Mária, Piccaver Alfred. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Elbeszélés. 11.45: Előadás. 13.10: Katonazene. 13.40: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 17.15: Ruszin hallgatóknak. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Előadás. 18.45: A rádió szalózneneke. 19.45: Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Egészségügyi kalendárium. 20.40: A makrancos hölgy. Vigjáték három felvonásban. 22.40: Hírek. 23.10: Táncezen. 24: Hírek német, olasz, angol és szperantó nyelven. 24.25: Sosztakovics: I. szimfónia.

Budapest II. 17.45: Hanglemezek. 18: Magyar tánclemezek. 18.45: Angol nyelvoktatás. 20.15: Cigányzene. 21: Hírek. 21.25: A Budapesti Könyvtárművelés Dalkörének vegyeskara. 22: Mi történt ötven évvel ezelőtt? 22.35: Időjárásjelentés.

PÉNTEK, MÁRCIUS 8.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13.10: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek. 13.30: Mandolin és zongora kettős. 14: Rádió ujság. 14.20: Akkordeon számok. 14.40: Xilofon hangverseny. 15: Rádióhírek. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Műszaki posta. 19.17: Szlav népi zene hanglemezről. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.20: Vonósnégyes hangverseny. Radio Bucuresti. „Faust” Daljáték öt felvonásban. 21.25: Rádió ujság. 22.25: Rádió ujság, sporthírek. 24: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Előadás. 11.45: Történet a betyárvilágból. Előadás. 13.10: Szalóznene. 13.40: Hírek. 14.30: Rendőrzene. 15.30: Hírek. 17.40: Diákféltóra. 17.45: Időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Sportközlemények. 18.25: Részletek a Broadway szerenádn című filmzenéjéből. 18.55: Előadás. 19.20: Zongora hangverseny. 19.50: Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Cigányzene. 21.10: A Filharmóniai Társaság hangversenye. 22: Hírek. 23: Hírek. 23.20: Angol dalok. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.10: Cigányzene.

Budapest II. 19.20: Gyorsírótanfolyam. 19.50: Cigányzene. 20.30: Előadás. 21: Hírek. 21.25: Szórakoztató hanglemezek.

A DÉLI HIRLAP BUCURESTIBEN

a következő kioszkokban kapható:
Calea Victoriei és Bdul Elisabeta sarok
Calea Victoriei és Bdul Academiei sarok
Str. Lipscani, az Elite kávéházzal szemben
Str. Academiei, Union és Stanescu szállodákkal szemben
„Carpati”, Esplanade szállodával szemben
„Literatura”, Calea Victoriein

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közzelhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetéseket előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom melletti) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata La hovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso melletti). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik. Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Allast keres

Órákönyvelést vállal mérlegképes könyvelő. Cimeket a kiadóba kéri. 845

Lakás

Elegánsan bútorozott uccai szoba különbejárattal azonnalra kiadó. I., Str. Eugen de Savoya 1. I. em. 1. 675

Déli fekvésű 5 szobás lakás I. emeleti, 5 szobás lakás II. emeleti orvosi rendelő, vagy irodai célokra alkalmas május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Modern 3 szobás uccai lakás világos nagy mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. IV., Str. Bonnaz 11. (Küttl térenél). 719

A-as-vue

Ebédli asztal eladó. IV., Str. Bolintianu 14. 965

Tökések figyelmébe! Timisoarán vilamos megállónál levő nagy ingatlan, amelyen emeletes gyárépület, lakóház (modern 4 szobás és szoba-konyhas lakással) és beépítetlen nagy saroktelek van (uccai front) más vállalkozás miatt igen olcsón eladó. Szükséges tőke 1 és fél—2 millió leu. Ajánlatok „Elsőrendű tőkebefektetés” jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 645

Családi házat megvételre keresek, a melyben 1—2 négy szobás modern lakás van. Ajánlatokat „Uriház” jellegre a kiadóba kérek. 646

Eladó betegség miatt I. oszt. étterem nagy forgalmú sőtessel Temesvár-Józsefváros legforgalmasabb helyén. Ajánlatokat „Jó forgalmú” jellegre a kiadóba. 703

Hálószoba 9000, szalógnarnitura 3000, háromrészes szekrény 1500, sezlón 1800, gyerekágy 600, ebédasztal hat székekkel 1200, Smith Bros írógép 5500, összekötő szőnyeg 300, 1938-as Philips rádió szekrénykével 14.000 leier, különböző könyvek és székek eladók. IV., Str. Bonnaz 4, ajtó 2. 720

Külföldre

A „Charitas” Önségélyező Egylet ez évi március 10-én (vasárnap) délután 4 órakor tartja közgyűlését a sörgyár termében, Str. Stefan cel Mare 28. Az elnökség. 721

Tartós hullám

a legmodernebb készülékkel és gép nélkül

Waltrich fodrász

Traian-lér 8. szám

Legjobb tőkebefektetés perzsaszőnyeg

Olesó árban zsákszőnyegek és fonalak. ORIENTAL perzsaszőnyegszővedő, IV., Bul. Berthelot 5.

Bútorokat

nagy választékban, részletre is, a régi árban elárusítok UNGOR I., Merczy-u. 7.

MODERN SZÉP OLCsó

bútorok

rendelésre és készen

Schuster Mihály

bútorgyárban, III., Coroana de Otel 11.

Hirdessen

a Déli Hírlap-ban

Nyomatja a „HIRLAP” tipografia și editura S. I. n. e. Arad